

CYNGOR SIR DINAS A SIR CAERDYDD

Cyfarfu'r Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd yn Neuadd y Sir, Caerdydd ar Dydd Iau, 21 Gorffennaf 2022 i drafod y busnes a nodir yn y wŷs Cyngor dyddiedig Dydd Gwener, 15 Gorffennaf 2022.

Yn

bresennol: Y Cynghorydd Sir Hinchey (Arglwydd Faer)

Cynghorwyr Sir Ahmed, Dilwar Ali, Ash-Edwards, Berman, Boes, Bowen-Thomson, Bradbury, Bridgeman, Burke, Carr, Carter, Chowdhury, Cowan, Cunnah, Davies, De'Ath, Derbyshire, Driscoll, Ebrahim, Elsmore, Ferguson-Thorne, Gibson, Goodway, Green, Gunter, Henshaw, Hopkins, Humphreys, Hunt, Jenkins, Jones, K Jones, Owen Jones, Joyce, Kaaba, Lancaster, Latif, Lay, Lent, Lewis, Lister, Littlechild, Livesy, Lloyd Jones, Mackie, McEvoy, McGarry, Melbourne, Merry, Michael, Molik, Naughton, Palmer, Jackie Parry, Proctor, Reid-Jones, Robinson, Robson, Sangani, Sattar, Singh, Stubbs, Taylor, Huw Thomas, Lynda Thorne, Waldron, Weaver, Wild, Williams, Wong a/ac Wood

35 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr Saleh Ahmed, Brown, Reckless, Latif, Moultrie, Owen, Simmons, Shimmin a Thomson

36 : DATGAN BUDDIANNAU

Gwnaed y datganiadau buddiannau canlynol yn unol â'r Cod Ymarfer Aelodau:

Cynghorwr	Eitem	Natur y Buddiant
McEvoy	Datganiadau'r Cabinet – Gwasanaethau Cymdeithasol	Buddiant Personol

37 : COFNODION

Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod Cyngor a gynhaliwyd ar 30 Mehefin 2022 fel gwir gofnod a'u llofnodi gan y Cadeirydd, yn amodol ar y diwygiadau canlynol: Dylai'r penodiad i'r Corff Allanol, Gofal a Thrwsio adlewyrchu Portffolio Rhannu Swydd y Gwasanaethau Cymdeithasol, a dylai benodi'r Cynghorwyr Mackie a Lister fel cynrychiolydd y Cyngor.

38 : CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD

Cwestiwn cyhoeddus gan Mr Ruben Kelman i'r Cynghorydd Bradbury
Sut mae'r cyngor yn ymgysylltu â sefydliadau ieuencid fel Senedd Ieuencid Cymru, Cyngor Ieuencid Caerdydd a Senedd Ieuencid y DU?

Ateb – Y Cyngorydd Bradbury

Diolch am eich cwestiwn, mae'n un pwysig a chroeso i'r Siambr y prynhawn yma.

Mae Pwyllgor Gweithredol Cyngor Ieuenctid Caerdydd yn cynnwys aelodau o Gyngor Ieuenctid Caerdydd a phobl ifanc sydd hefyd yn aelodau o Senedd Ieuenctid y DU a Bwrdd Cyngori'r Ddinas sy'n Dda i Blant.

Maent yn cwrdd â'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau ac yn cymryd rhan mewn trafodaethau trwy amrywiaeth o dduilliau, gan gynnwys cyfarfod yn rheolaidd â'r Cyfarwyddwr Addysg, Arweinydd y Cyngor ac Aelodau eraill y Cabinet.

Mae cynrychiolwyr Ieuenctid yn eistedd ar nifer o fyrddau a phwyllgorau strategol, megis pwyllgorau craffu lle maent yn helpu i graffu ar waith y Cyngor a'r Cabinet.

Fe'u gwahoddir hefyd i gymryd rhan mewn ymgynghoriadau a helpu i lywio cynlluniau a gweithredoedd y Cyngor mewn meysydd polisi allweddol. Mae enghreifftiau blaenorol yn cynnwys y Papur Gwyn Trafnidiaeth, Strategaeth Addysg Caerdydd 2030 a'n strategaeth Caerdydd Un Blaned.

Roedd yn wych gweld Cadeirydd ac Is-gadeirydd Cyngor Ieuenctid Caerdydd yn cynnal lansiad ein datganiad polisi Cryfach, Tecach a Gwyrddach yn gynharach yr wythnos hon, y byddwn yn ei drafod yma yn ddiweddarach heddiw, a chynhaliodd cynrychiolwyr Ieuenctid ddigwyddiad rhwng cenedlaethau a gynhaliwyd yn gynharach y mis hwn gan ganolbwyntio ar sut mae pobl ifanc yn cael eu portreadu yn y cyfryngau.

Cefnogir y bobl ifanc hyn i gyflawni'r gweithgaredd hwn gan swyddogion o Dîm Dinas sy'n Dda i Blant y Cyngor.

Mae fy nrwsi, drws fy nghydweithwyr yn y Cabinet ac rwy'n siŵr drysau pob aelod o Gyngor hwn ar agor ac yn hapus i gwrdd â chi, cynrychiolwyr eraill y Senedd Ieuenctid neu aelodau'r Cyngor Ieuenctid ac, yn wir, unrhyw berson ifanc arall yng Nghaerdydd sy'n dymuno ymgysylltu â'r Cyngor, neu ei gynrychiolwyr, ar faterion penodol sy'n effeithio arnyn nhw neu eu cymuned leol.

Cwestiwn Atodol – Ruben Kelman

Hoffwn fanteisio ar y cynnig o gyfarfod ond gallaf ddweud wrth yr Aelod Cabinet nad yw hynny'n wir yn fy achos i. Fi yw'r aelod o'r Senedd Ieuenctid dros Ogledd Caerdydd, rwy'n cael fy ethol yn ddemocrataidd gan bobl ifanc i'w cynrychioli. Hyd yn hyn nid wyf wedi cael unrhyw ohebiaeth gan y Cyngor hwn ac mae fy ymdrechion i gysylltu wedi cael eu hanwybyddu. Mae llawer o etholwyr eraill hefyd wedi ceisio cysylltu â'r Cyngor am amrywiaeth eang o faterion y maent yn eu gweld neu'n eu hwynebu yn eu cymunedau, ond maent wedi cael eu hanwybyddu neu eu hateb gydag ateb sydd wedi'i gopïo a phastio. Mae hyn yn golygu nad yw barn fy etholwyr yn cael ei bwydo i'r broses o wneud penderfyniadau ac nad yw pobl ifanc yn cael eu clywed, sy'n bryder difrifol a dylai fod ar gyfer pob un ohonom. Ond nid pobl ifanc yn unig sydd ddim yn cael eu clywed, mae'n digwydd i oedolion hefyd. Felly a fyddai'r Aelod Cabinet yn cytuno â mi fod y Cyngor eisiau tawelu nid yn unig pobl ifanc ond holl drigolion Caerdydd, nid yw eu barn o bwys i'r weinyddiaeth hon a chynhelir ymgynghoriad i wneud i'r Cyngor hwn edrych fel ei fod yn wirioneddol ofalgar.

Ateb – Y Cyngorydd Bradbury

Na, dydw i ddim ac rwyf wedi gwneud ychydig o ymchwil ar Mr Kelman ymlaen llaw ac nid wyf wedi fy synnu gan natur bleidiol ei gwestiwn o ystyried ei fod yn aelod o Blaid Cymru ac wedi treulio llawer o amser ar Twitter yn beirniadu'r weinyddiaeth hon. Fodd bynnag, nid yw'r pwyntiau y mae'n eu gwneud ar gyfarfod ag Aelodau'r Cyngor ac Aelodau'r Cabinet yn cyfateb i'r ffeithiau, pan yr wythnos hon, nid yn unig y bu'r cadeirydd a'r is-gadeirydd ymadawol yn cynnal lansiad cyfeiriad strategol y cyngor ond fe wnaethom hefyd ofyn iddynt nid yn unig ei gynnal, ond hefyd i gyfryngu'r digwyddiad cyfan a phenderfynu pa gwestiynau a ofynnwyd i Arweinydd y Cyngor, ond hefyd rwyf wedi siarad â llawer o'm cydweithwyr yn y Cabinet yn y cyfnod cyn y cwestiwn hwn ac rydym i gyd wedi cael ymwneud â Chyngor Ieuenctid Caerdydd. Mynychais Bwyllgor Craffu Plant a Phobl Ifanc fis diwethaf lle roedd rhai o'r cwestiynau anoddaf a wynebais gan eich cydweithiwr Cyngor Ieuenctid Caerdydd. Rwy'n hapus iawn i gwrdd â chi'ch hun neu unrhyw aelod arall o Gyngor Ieuenctid Caerdydd i ddelio â phryderon dilys trigolion, ond y pwynt nad ydym yn gwrandao ar y cyhoedd, cafodd pobl ifanc o 16 oed ac ymlaen gyfle go iawn i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad a ddigwyddodd ym mis Mai ac etholon nhw'r Cyngor a welwch yma heddiw. Felly rwy'n hapus i gwrdd â chi a'ch cydweithwyr ieuenctid a byddaf yn gwneud hynny mewn dull agored a gonest, ond mae'n rhaid i mi ddweud fy mod yn siomedig â natur bleidiol eich cwestiwn atodol pan nad yw Cyngor Ieuenctid Caerdydd yn sefydliad gwleidyddol pleidiol wedi'r cyfan, mae'n cynrychioli pob person ifanc ledled y ddinas gan gynnwys ardaloedd fel fy un i, lle mae gwir angen llais ar bobl ifanc yn Arc Ddeheuol y Ddinas.

39 : DEISEBAU

Daeth y ddeiseb ganlynol i law:

Cyngorwr	Nifer y Llofnodion Perthnasol	Natur y Ddeiseb
Hopkins	84	Galw ar y Cyngor i osod mesurau priodol i dawelu traffig ar Cyncoed Avenue, Caerdydd.

40 : CYHOEDDIADAU'R ARGLWYDD FAER

Cyfeiriodd yr Arglwydd Faer at ei ddyletswyddau a'i ddigwyddiadau yn ystod y mis diwethaf gan gynnwys ymweliad Ei Uchelder Brenhinol y Tywysog Charles a Duges Cernyw a llongyfarch Charmaine Riley a enwyd yn Athro'r Flwyddyn mewn Ysgol Gynradd yng Ngwobrau Addysgu Proffesiynol Cymru 2022.

Diolchodd yr Arglwydd Faer i'r Cyngorydd Bradbury a Michael am drefnu dyddiau criced a golff blynyddol yr Arglwydd Fair; a chroesawodd yr holl aelodau i gymryd rhan yn yr hwyl ac i helpu i godi arian y mae mawr ei angen i helpu pobl â nam ar eu golwg.

Llongyfarchodd yr Arglwydd Faer y Cyngorydd Stubbs a'i wraig Holly ar enedigaeth eu merch fach Emmeline Silvia.

41 : CRYFACH, TECACH, GWYRDDACH

Derbyniodd y Cyngor adroddiad yn nodi agenda polisi'r weinyddiaeth ar gyfer Caerdydd yn ystod y tymor trefol presennol, rhwng 2022 a 2027; a sut y bydd hynny'n cael ei gyfieithu i fframwaith polisi, partneriaeth a chyllideb strategol y Cyngor.

Roedd dau newid i'r adroddiad fel a ganlyn:

Diwygiad 1 - Cynigiodd y Cyngorydd Robson a'r Cyngorydd Williams, ar secondiad y dylid cyfeirio'r adroddiad yn ôl at y Cabinet er mwyn cynnwys manylion ychwanegol ynghylch targedau, metrigau a lefelau Treth y Cyngor dangosol.

Diwygiad 2 – Cynigiodd y Cyngorydd Taylor a secondiodd y Cyngorydd Berman y dylid cyfeirio'r adroddiad hwnnw yn ôl at y Cabinet ac mae'n galw am ei ddiwygio er mwyn cynnwys cynigion ychwanegol a fydd:

- Ymrwymo i ddarparu nifer sylweddol uwch o bwyntiau gwefru cerbydau trydan cyhoeddus ar draws y ddinas
- Sicrhau bod y cysyniad dinesig 15 munud yn rhan annatod o strategaethau trafnidiaeth a datblygu economaidd y cyngor yn ogystal â'r CDLI a'r polisiau cynllunio strategol
- Darparu cynlluniau mwy helaeth i yrru datblygu economaidd y ddinas yn ei flaen y tu hwnt i'r ffocws trwm presennol ar ganol y ddinas a'r Bae
- Canolbwyntio mwy o ymdrechion ar leihau anghydraddoldebau rhwng yr arc ddeheuol a gweddill y ddinas
- Darparu gwell gwasanaethau bws i'r rhannau hynny o'r ddinas sydd ar hyn o bryd â gwasanaeth llai.
- Rhoi manylion clir am yr hyn y mae'r weinyddiaeth yn ei fwriadu o ran codi tâl ar ddefnyddwyr y ffordd fel bod gwybodaeth lawn yn cael ei darparu i gynghorwyr cyn y gofynnir iddynt bleidleisio ar unrhyw gynigion o'r fath."

Agorodd yr Arglwydd Faer yr eitem i'w thrafod.

Galwodd yr Arglwydd Faer bleidlais ar y diwygiad cyntaf. COLLWYD y bleidlais.

Galwodd yr Arglwydd Faer am bleidlais ar yr ail ddiwygiad. COLLWYD y bleidlais.

Galwodd yr Arglwydd Faer am bleidlais ar yr argymhellion. CYMERADWYWYD yr argymhellion.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Cyngor i nodi'r datganiad polisi 'Cryfach, Tecach, Gwyreddach'.

42 : SAFONAU'R GYMRAEG: ADRODDIAD BLYNYDDOL 2021-22

Roedd yr adroddiad hwn yn gofyn am gytundeb a chymeradwyaeth y Cyngor o gynnwys Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg 2021-22, cyn ei gyhoeddi'n ffurfiol yn unol â Safonau'r Gymraeg, o dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

Cynigiodd y Cynghorydd Huw Thomas, Arweinydd y Cyngor, yr adroddiad, a eiliwyd gan y Cynghorydd Owen Jones.

Agorodd yr Arglwydd Faer yr eitem i'w thrafod.

Galwodd yr Arglwydd Faer am bleidlais ar yr argymhellion. CYMERADWYWYD yr argymhellion.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Cyngor i gymeradwyo Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg 2021-22 cyn ei gyhoeddi'n ffurfiol yn unol â Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011).

43 : CYLLIDEB 2023/24 A'R CYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG:
ADRODDIAD DIWEDDARU

Cynigiodd yr Aelod Cabinet dros Gyllid, Moderneiddio a Pherfformiad yr adroddiad y cytunwyd arno gan y Cabinet ar 14 Gorffennaf 2022. Cafodd y cynnig ei eilio gan yr Arweinydd y Cynghorydd Huw Thomas. Ei ddiben oedd darparu diweddariad mewn perthynas â Bwlch Cyllideb 2023/24, Cynllun Ariannol Tymor Canolig a Rhaglen Gyfalaf; amlinellu'r tabl amser cyllideb a ddilynir er mwyn cyflwyno Cyllideb 2023/24 i'r Cyngor ym mis Chwefror/Mawrth 2023; ac i roi'r wybodaeth ddiweddaraf mewn perthynas â gwydnwch ariannol y Cyngor.

Derbyniwyd un diwygiad i'r adroddiad. Cynigiodd y Cynghorydd Berman ychwanegiad at Gynnig y Cabinet, sef:

"Mae'r Cyngor yn gofyn ymhellach i adroddiad gael ei gyflwyno i'w ystyried cyn diwedd y flwyddyn galendr sy'n darparu dadansoddiad manylach ac wedi'i asesu'n allanol o'r risgiau ariannol cyffredinol a berir gan y rhaglen gyfalaf arfaethedig ymlaen, a'r cynlluniau i gynyddu benthyca yn sylweddol i'w gefnogi. Dylai hyn ystyried fforddiadwyedd y rhaglen, cyfiawnhad gwahanol elfennau'r rhaglen, y risgiau i gyllidebau referniw yn y dyfodol a'r risgiau a berir gan ffactorau economaidd a allai fod y tu hwnt i reolaeth uniongyrchol y cyngor megis cynyddu cyfraddau llog."

Cafodd y cynnig ei eilio gan y Cynghorydd Taylor.

Agorodd yr Arglwydd Faer yr eitem i'w thrafod.

Galwodd yr Arglwydd Faer bleidlais ar y diwygiad. COLLWYD y bleidlais.

Galwodd yr Arglwydd Faer am bleidlais ar yr argymhellion. CYMERADWYWYD yr argymhellion.

PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn cytuno i fabwysiadu Fframwaith Amserlen y Gyllideb a nodir yn Atodlen 2 ac y caiff y gwaith a amlinellir ei symud ymlaen gyda'r nod o lywio paratodau ar gyfer y gyllideb.

**44 : DERBYN DIRPRWYAETH O SWYDDOGAETH GAFFAEL CYNGOR
BWRDEISTREF SIROL TORFAEN**

Cynigiodd yr Aelod Cabinet dros Gyllid, Moderneiddio a Pherfformiad yr adroddiad, a geisiodd gymeradwyaeth y Cyngor i awdurdodi derbyn Dirprwyaeth Weithredol o Gyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen i gyflawni eu Swyddogaeth Gaffael. Cafodd y cynnig ei eilio gan yr Arweinydd, y Cynghorydd Huw Thomas.

PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn **CYTUNO** ar y canlynol:

1. Derbyn Dirprwyaeth Weithredol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen i gyflawni eu Swyddogaethau Caffael, yn amodol ar ganlyniad boddhaol y Cytundeb Dirprwyo y cyfeirir ato yn 2 isod.
2. Dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet dros Gyllid, Perfformiad a Moderneiddio i gwblhau Cytundeb Dirprwyo ar ffurf sy'n bodloni'r Cyngor a chwblhau'r holl drefniadau i gyflawni'r swyddogaethau caffael dirprwyedig.
3. Yn amodol ar gwblhau'r cytundeb dirprwyo arfaethedig fel o dan 2 uchod, cytuno bod y cyfrifoldeb o ddydd i ddydd dros gyflawni'r swyddogaethau caffael dirprwyedig yn eistedd gyda'r Rheolwr Gweithredol, Comisiynu a Chaffael.

45 : DATGANIADAU'R CABINET

[Datganiad yr Arweinydd](#) – Y Cynghorydd Huw Thomas

Ymatebodd yr Arweinydd i gwestiynau yn ymwneud â'r canlynol:

- Cefnogaeth ar gyfer gwrthdaro yn Yemen a Phalestina.
- Cronfa Ffyniant Gyffredin – Canolfannau Siopa Ardal, ymgysylltu lleol ag Aelodau.
- Cryfach, Tecach Gwyrddach – cais i gwrdd â grŵp datblygu lleol Radur a Phentre-poeth.

[Datganiad Cludiant a Chynllunio Strategol](#) - Y Cynghorydd De'Ath

Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:

- Ail-wynebu Ffyrdd Di-Garbon

- Hyfforddiant beicio i oedolion
- Strategaeth gyfathrebu a gorfodi 20 mya
- Gwelliannau gweledol yr A470
- Cyflwyniad 20 mya – Pŵer y Cyngor i gadw rhai ffyrdd ar 30 mya
- Ymgysylltiad CDLI â phobl ifanc
- Cynllunio gwaith ymgysylltu â'r cyhoedd yn Grangetown

[Datganiad y Dirprwy Arweinydd ac Addysg](#) - Cynghorydd Merry

Ymatebodd y Dirprwy Arweinydd i gwestiynau ar y canlynol:

- Inswleiddio yn y datblygiadau Fitzalan a Cantonaidd
- Prydau Ysgol am Ddim – lleihau stigma a chefnogi ysgolion gydag atebion wedi'u teilwra ar broblemau capasiti
- Ysgol Uwchradd Cathays – adroddiad ardderchog ESTYN
- Effeithlonrwydd Ynni – Buddsoddi ac Ymgysylltu yn Ysgol Uwchradd Llanisien

[Datganiad Newid yn yr Hinsawdd](#) - Cynghorydd Wild

Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:

- Glanhau canol y ddinas
- Addysg o amgylch sbwriel mewn parciau
- Gwaith lliniaru llifogydd ar draws y ddinas
- Gardd gynaliadwy yn Ysgol Uwchradd Llanisien

[Datganiad Diwylliant, Parciau a Digwyddiadau](#) - Y Cynghorydd Burke-Davies

Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:

- Cyrchfannau parciau sglefrio a Strategaeth Sglefrfyrdio
- Parc Sblash Parc Fictoria – sesiynau hamddenol
- Gwaith gwella ansawdd Parciau

[Datganiad Moderneiddio Cyllid a Pherfformiad](#) - Y Cynghorydd Weaver

Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:

- Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol i'r Cynllun Pensiwn

[Datganiad Gwasanaethau Cymdeithasol](#) - Y Cynghorwyr Mackie a Lister

Ymatebodd y Cynghorydd Lister i gwestiynau mewn perthynas â'r canlynol:

- Ymweliad gweinidogol â'r Gwasanaethau Plant mewn perthynas â Phlant sy'n derbyn gofal.

[Datganiad Trechu Tlodi, Cydraddoldeb ac Iechyd Cyhoeddus](#) - Y Cynghorwyr Bradbury a Sangani

Ymatebodd y Cynghorydd Sangani i gwestiynau yn ymwneud â'r canlynol:

- Anghydraddoldeb y rhaglen frechu ar draws cymunedau ethnig lleiafrifol y ddinas.

Ymatebodd y Cynghorydd Bradbury i gwestiynau yn ymwneud â'r canlynol:

- Cefnogaeth i bobl gael mynediad at fudd-daliadau fel Credydau Pensiwn lle mae iaith ac allgáu digidol yn broblem.
- Cefnogaeth ac ymgysylltiad ôl-16 y Gwasanaethau Ieuenctid
- Cynllun Dewisol Costau Byw

46 : HYSBYSIAD O GYNNIG -1

Nododd yr Arglwydd Faer fod Hysbysiad o Gynnig a gynigiwyd gan y Cynghorydd Carter ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Taylor wedi dod i law i'w ystyried.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Carter i gynnig ei ddiwygiad fel a ganlyn:

'Mae'r Cyngor yn nodi bod Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) wedi galluogi awdurdodau lleol i symud o'r Cyntaf i'r Felin Gaiff Falu i Bleidlais Sengl Drosglwyddadwy, os bydd dwy ran o dair o gynghorwyr yn cytuno ar benderfyniad cyn 15 Tachwedd 2024

Mae'r Cyngor yn credu bod Y system etholiadol Cyntaf i'r Felin Gaiff Falu hen ffasiwn sy'n gwadu cynrychiolaeth miloedd o bobl o'u dewis.

Mae ein trigolion nid yn unig yn cael eu gwahardd rhag clywed eu llais yn lleol, ond rhag dwyn y cabinet i gyfrif. Mae hyn nid yn unig yn ddrwg i ddemocratiaeth; mae'n ddrwg i'n holl wleidyddiaeth a'n dinas.

Mae'r cyngor yn galw ar y cabinet i gyflwyno papur i gyfarfod llawn y cyngor ym mis Hydref 2024 fel y gall cynghorwyr bleidleisio i newid y system etholiadol ar gyfer etholiadau lleol 2027'.

Eiliwyd y Cynnig yn ffurfiol gan y Cynghorydd Taylor.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer drafodaeth ar y cynnig.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Carter i ymateb i'r materion a godwyd yn ystod y drafodaeth.

Galwodd yr Arglwydd Faer am Bleidlais ar y Cynnig fel y cafodd ei gynnig gan y Cynghorydd Carter a'i eilio gan y Cynghorydd Taylor.

COLLWYD y bleidlais ar y Cynnig.

47 : HYSBYSIAD O GYNNIG - 2

Nododd yr Arglwydd Faer fod Rhybudd o Gynnig a gynigiwyd gan y Cynghorydd Bowen-Thomson ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Ebrahim wedi'i dderbyn i'w ystyried. Derbyniwyd un Diwygiad oddi wrth Grŵp y Ceidwadwyr.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Bowen-Thomson i gynnig ei ddiwygiad fel a ganlyn:

Confensiwn Istanbwl - Rhoi Terfyn ar Drais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol

Yn 2012, llofnododd y DU Gonfensiwn Cyngor Ewrop ar atal a gwrthsefyll trais yn erbyn menywod a thrais domestig, a elwir yn Gonfensiwn Istanbwl.

Mae'r Confensiwn yn gorfodi gwladwriaethau i atal trais yn erbyn menywod, amddiffyn ei ddiodefwyr ac erlyn y cyflawnwyr, gan hefyd sefydlu monitro cadarn i sicrhau gweithrediad effeithiol.

Mae'r Cyngor hwn yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth y DU i gadarnhau Confensiwn Istanbwl erbyn 31 Gorffennaf 2022. Mae hyn wedi cymryd dros 10 mlynedd, ond mae'n gam i'w groesawu tuag at ddod â phob math o drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol i ben. Fodd bynnag, mae'n destun pryder mawr nad yw'r Llywodraeth hon yn y DU yn cadarnhau pob agwedd ar Gonfensiwn Istanbwl. Mae Llywodraeth y DU wedi gwrthod cynnwys darpariaethau sydd â'r nod o ddiogelu menywod a phlant mudol. Bydd yr amheuron sy'n dod gyda chadarnhad arfaethedig y Llywodraeth hon yn tansilio diogelwch goroeswyr mudol.

Mae'r cynnig hwn yn galw ar y Cyngor i gydnabod bod:

Mae'r amddiffyniad rhag trais yn erbyn menywod yn berthnasol i bob menyw

Mae'r amddiffyniad rhag trais domestig yn berthnasol i bob diodefwyr

Mae'r amheuron y mae Llywodraeth y DU wedi'u cysylltu â'r cadarnhadau arfaethedig yn groes i'r gwaith a wnaed drwy Dasglu Cydraddoldeb Hil Caerdydd a'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol a gefnogir gan y Cyngor hwn.

Mae cynnwys yr amheuron a roddir ar erthygl 4(3) a 59, lle byddai goroeswr mudol yn cael ei eithrio o gymorth achub bywyd, yn mynd yn groes i egwyddorion cydraddoldeb a pheidio â gwahaniaethu.

Yn ogystal, bydd y Cyngor hwn yn:

ysgrifennu at Lywodraeth y DU yn gofyn am gadarnhad llawn o Gonfensiwn Istanbwl
Ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn gofyn am gefnogaeth i gadarnhau Confensiwn Istanbwl yn llawn gan adlewyrchu uchelgais Cymru i fod yn Genedl Noddfa gyntaf y byd

Ymrwymo i ddefnyddio ei bwerau llawn i atal a brwydro yn erbyn pob math o drais yn erbyn menywod, trais domestig a thrais rhywiol.

Eiliwyd y cynnig yn ffurfiol gan y Cynghorydd Ebrahim.

Roedd diwygiad i'r cynnig wedi dod i law gan y Grŵp Ceidwadol. Galwodd yr Arglwydd Faer ar y Cynghorydd Lancaster i gynnal y diwygiad fel a ganlyn:

Confensiwn Istanbwl - Rhoi Terfyn ar Drais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol

Yn 2012, llofnododd y DU Gonfensiwn Cyngor Ewrop ar atal a gwrthsefyll trais yn erbyn menywod a thrais domestig, a elwir yn Gonfensiwn Istanbwl.

Mae'r Confensiwn yn gorfodi gwladwriaethau i atal trais yn erbyn menywod, amddiffyn ei ddiodefwyr ac erlyn y cyflawnwyr, gan hefyd sefydlu monitro cadarn i sicrhau gweithrediad effeithiol.

Mae'r Cyngor hwn yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth y DU i gadarnhau Confensiwn Istanbul erbyn 31^{ain} Gorffennaf 2022. Mae hyn wedi cymryd dros 10 mlynedd, ond mae'n gam i'w groesawu tuag at ddod â phob math o drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol i ben.

Dileu

Fodd bynnag, mae'n destun pryder mawr nad yw Llywodraeth y DU yn cadarnhau pob agwedd ar Gonfensiwn Istanbul. Mae Llywodraeth y DU wedi gwrthod cynnwys darpariaethau sydd â'r nod o ddiogelu menywod a phlant mudol. Bydd yr amheuron sy'n dod gyda chadarnhad arfaethedig y Llywodraeth hon yn tanseilio diogelwch goroeswyr mudol.

a'i ddisodli gyda:

Mae Llywodraeth y DU wedi ymrwymo i fynd i'r afael â thrais yn erbyn menywod a merched, fel y gwelir yn Neddf Cam-drin Domestig 2021, sydd eisoes yn bodloni neu'n rhagori ar bron pob erthygl yng Nghonfensiwn Istanbul. Canfu Adolygiad Dioddefwyr Mudol Cam-drin Domestig 2020 rwystrau allweddol i ddiodefwyr mudol gael gafael ar gymorth. O ganlyniad, lansiodd y Llywodraeth y cynllun Cymorth i Ddiodefwyr Mudol gwerth £1.5 miliwn er mwyn mynd i'r afael â bylchau mewn cyllid a chefnogi ymchwil bellach i atebion yn y dyfodol.

Mae'r cynnig hwn yn galw ar y Cyngor i gydnabod bod:

Mae'r amddiffyniad rhag trais yn erbyn menywod yn berthnasol i bob menyw

Mae'r amddiffyniad rhag trais domestig yn berthnasol i bob diodefwr

Dileu

Mae'r amheuron y mae Llywodraeth y DU wedi'u cysylltu â'r cadarnhadau arfaethedig yn groes i'r gwaith a wnaed drwy Dasglu Cydraddoldeb Hil Caerdydd a'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol a gefnogir gan y Cyngor hwn.

Mae cynnwys yr amheuron a roddir ar erthygl 4(3) a 59, lle byddai goroeswr mudol yn cael ei eithrio o gymorth achub bywyd, yn mynd yn groes i egwyddorion cydraddoldeb a pheidio â gwahaniaethu.

a'i ddisodli gyda:

Cofnodir bod erthyglau 4(3) a 59 o Gonfensiwn Istanbul yn "cael eu hadolygu" hyd nes y gwerthusiadau a chanfyddiadau'r cynllun Cymorth i Ddiodefwyr Mudol.

Yn ogystal, bydd y Cyngor hwn yn:

Dileu

ysgrifennu at Lywodraeth y DU yn gofyn am gadarnhad llawn o Gonfensiwn Istanbul

Ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn gofyn am gefnogaeth i gadarnhau Confensiwn Istanbul yn llawn gan adlewyrchu uchelgais Cymru i fod yn Genedl Noddfa gyntaf y byd

Ymrwymo i ddefnyddio ei bwerau llawn i atal a brwydro yn erbyn pob math o drais yn erbyn menywod, trais domestig a thrais rhywiol.

Byddai'r Hysbysiad o Gynnig Diwygiedig yn darllen:

Confensiwn Istanbul - Rhoi Terfyn ar Drais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol

Yn 2012, llofnododd y DU Gonfensiwn Cyngor Ewrop ar atal a gwrthsefyll trais yn erbyn menywod a thrais domestig, a elwir yn Gonfensiwn Istanbul.

Mae'r Confensiwn yn gorfodi gwladwriaethau i atal trais yn erbyn menywod, amddiffyn ei ddiodefwyr ac erlyn y cyflawnwyr, gan hefyd sefydlu monitro cadarn i sicrhau gweithrediad effeithiol.

Mae'r Cyngor hwn yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth y DU i gadarnhau Confensiwn Istanbul erbyn 31^{ain} Gorffennaf 2022. Mae hyn wedi cymryd dros 10 mlynedd ond mae'n gam i'w groesawu tuag at ddod â phob math o drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol i ben.

Mae Llywodraeth y DU wedi ymrwymo i fynd i'r afael â thrais yn erbyn menywod a merched, fel y gwelir yn Neddf Cam-drin Domestig 2021, sydd eisoes yn bodloni neu'n rhagori ar bron pob erthygl yng Nghonfensiwn Istanbul. Canfu Adolygiad Dioddefwyr Mudol Cam-drin Domestig 2020 rwystrau allweddol i ddiodefwyr mudol gael gafael ar gymorth. O ganlyniad, lansiodd y Llywodraeth y cynllun Cymorth i Ddiodefwyr Mudol gwerth £1.5 miliwn er mwyn mynd i'r afael â bylchau mewn cyllid a chefnogi ymchwil bellach i atebion yn y dyfodol.

Mae'r cynnig hwn yn galw ar y Cyngor i gydnabod bod:

Yr amddiffyniad rhag trais yn erbyn menywod yn berthnasol i bob menyw.

Mae'r amddiffyniad rhag trais domestig yn berthnasol i bob diodefwr.

Cofnodir bod erthyglau 4(3) a 59 o Gonfensiwn Istanbul yn "cael eu hadolygu" hyd nes y gwerthusiadau a chanfyddiadau'r cynllun Cymorth i Ddiodefwyr Mudol.

Yn ogystal, bydd y Cyngor hwn yn:

Ymrwymo i ddefnyddio ei bwerau llawn i atal a brwydro yn erbyn pob math o drais yn erbyn menywod, trais domestig a thrais rhywiol.

Eiliwyd y diwygiad yn ffurfiol gan y Cynghorydd Reid-Jones

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer drafodaeth ar y cynnig a'r diwygiad.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Bowen-Thomson i ymateb i'r materion a godwyd yn ystod y ddadl.

Ymatebodd y Cynghorydd Bowen-Thomson i'r materion a godwyd a chadarnhaodd na dderbyniwyd y diwygiad.

Galwodd yr Arglwydd Faer am bleidlais ar y Diwygiad a gynigiwyd gan y Cynghorydd Lancaster ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Reid-Jones.

COLLWYD y bleidlais ar y diwygiad.

Galwodd yr Arglwydd Faer am bleidlais ar y Diwygiad a gynigiwyd gan y Cynghorydd Bowen-Thomson ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Ebrahim.

DERBYNIWYD y bleidlais ar y Cynnig Terfynol.

48 : CWESTIYNAU AR LAFAR

Cwestiwn - y Cynghorydd Reid-Jones

Darllenais gyda diddordeb yr adroddiad Cryfach, Tecach, Gwyrddach yn amlinellu'r polisi ar gyfer tymor 2022-2027. Cyfeirir at welliannau trafndiaeth gyhoeddus 11 gwaith yn yr adroddiad, cyfeirir atynt mewn adrannau ynghylch argyfwng hinsawdd, Cynlluniau Teithio Llesol y Cyngor, gwella cymdogaethau, trafndiaeth gyhoeddus â chymhorthdal ar gyfer ardaloedd anoddach eu cyrraedd yng Nghaerdydd a'r angen i gysylltu ein cymunedau. A allai'r aelod Cabinet roi ei sicrwydd y bydd gwelliant i drafndiaeth gyhoeddus yn cael ei flaenoriaethu drwy gydol tymor y weinyddiaeth hon?

Ateb – Cynghorydd De'Ath

Yn hollol, mae trafndiaeth gyhoeddus yn bwysig iawn i ni, mae trafndiaeth gyhoeddus o ansawdd uchel yn bwysig iawn. Rwy'n cydnabod bod ymylon y ddinas yn y maestrefi angen gwasanaethau o ansawdd uchel fel nad oes rhaid i bobl ddefnyddio'u ceir ac felly gallant fynd o gwmpas pan nad ydynt yn berchen ar geir yn y lle cyntaf, ond byddwn yn pwysleisio nad yw Cyngor Caerdydd yn rheoli holl ysgogiadau trafndiaeth gyhoeddus yn y ddinas ac os ydym yn cymryd y gwasanaeth bysiau er enghraifft, dyna lle mae'r cwestiwn hwn yn mynd yn fy marn i, cymerwyd pwerau oddi wrth gynghorau lleol gan Ddeddf Drafndiaeth Thatcher ym 1985 a chymaint ag yr hoffem wneud, ni allem sybsideiddio pob penderfyniad masnachol nad ydym yn cytuno ag ef. Yn amlwg, mae Llywodraeth Cymru yn edrych i ailreoleiddio'r gwasanaeth bysiau a fyddai'n gofyn am lawer mwy o arian yn cael ei

fuddsoddi ynddo a gwnaethom hynny'n glir yn ein hymateb i'w Papur Gwyn fel mai dyna lle y daw gwelliannau, nid bob amser gan y Cyngor.

Cwestiwn Atodol – y Cyngorydd Reid-Jones

Mae disgwyl i gytundeb Stagecoach i redeg y bws 86 yn Llys-faen ddod i ben ddydd Sul yma. Cytunwyd ar contract newydd, fodd bynnag, roeddem yn deall y dylid torri'r gwasanaeth o bob 60 munud i bob 90 munud a bod y llwybr yn newid oherwydd costau uwch. Yn dilyn pwysau gan Aelodau'r Ward, rydym newydd dderbyn cadarnhad gan yr adran drafnidiaeth bod cyllid ychwanegol wedi'i ganfod o'r gronfa argyfwng bysiau, rwy'n hapus i adrodd y gall y gwasanaeth barhau i redeg bob 60 munud tan fis Mawrth 2023, mae hyn yn newyddion gwych ac rwyf am ddiolch i'r Cyngor ar ran trigolion Llys-faen am wrando a darparu. A gaf i ofyn i'r Aelod Cabinet sicrhau bod o leiaf y lefel bresennol hon o wasanaeth yn cael ei chynnal ar ôl mis Mawrth 2023, a'r hyn y mae'n bwriadu ei wneud i sicrhau bod gwasanaeth Llys-faen yn cyd-fynd yn well â strategaeth decach gryfach?

Ateb – Cyngorydd De'Ath

Mae hynny'n newyddion gwych, y sefyllfa gyda'r gwasanaeth bysiau ar hyn o bryd yw ei fod wedi bod mewn sefyllfa cynnal bywyd, heb ymyrraeth gan Lywodraeth Cymru byddai Bws Caerdydd a'r gweithredwyr bysiau preifat wedi chwalu'n llythrennol fel bod arian gan Lywodraeth Cymru yn caniatáu inni wneud pethau na fyddem fel arfer yn gallu eu gwneud. Rwyf bendantn am gael gwasanaeth da i'ch trigolion, ac os oes rhywbeth y gallwn ei wneud i gadw'r gwasanaeth hwnnw i fynd, byddwn yn gwneud pob ymdrech i geisio gwneud i hynny ddigwydd.

Cwestiwn - Y Cyngorydd Berman

A ydych yn credu ei bod yn dderbyniol i wybodaeth allweddol nad yw'n gyfrinachol, sy'n ymwneud â phenderfyniad arfaethedig y cabinet, gael ei chynnwys yn yr atodiadau cyfrinachol sydd ynghlwm wrth adroddiad cabinet yn unig?

Ateb – y Cyngorydd Thomas

Byddwch yn gwerthfawrogi bod y trefniadau y mae'r Cyngor yn eu mabwysiadu i ddiogelu gwybodaeth gyfrinachol ac yn benodol sy'n fasnachol gyfrinachol yn union yr un fath ag a oedd yn berthnasol yn ystod cyfnod eich gweinyddiaeth. Nid oes dim wedi newid, mae'n swnio fel bod gennych enghraifft benodol mewn golwg felly efallai y byddwch am ganolbwyntio ar hynny.

Cwestiwn Atodol – y Cyngorydd Berman

Yn gyntaf, a gaf i ddweud nad yw hynny'n wir oherwydd pan oeddwn yn Arweinydd y Cyngor, fe wnaethom roi cyfarwyddeb glir i swyddogion y dylent gyfyngu'r atodiadau cyfrinachol cyn belled ag y bo modd i'r wybodaeth gyfrinachol yn unig, a gwnaethom ymdrech i roi'r wybodaeth nad yw'n gyfrinachol ym mhrif gorff yr adroddiad. Nawr yn ddiweddar cawsom enghraifft o adroddiad a aeth i'r Cabinet ynghylch caffael rhywfaint o dir i ad-drefnu'r ôl troed arfaethedig ar gyfer y maes parcio aml-lawr i wasanaethu'r arena dan do newydd, ac roedd gwybodaeth o fewn yr adroddiad hwnnw a oedd yn dweud beth oedd yr ôl troed newydd y byddai'r maes parcio aml-lawr yn cael ei adeiladu arno a phwy fyddai'n rhaid i'r cyngor gaffael tir er mwyn cyflawni hynny, wedi'i gynnwys yn yr atodiadau cyfrinachol yn unig. Felly, pan ddarllenais fy mod yn tybio bod y wybodaeth hon yn gyfrinachol. Pan fyddwn yn mynd i Graffu i'w drafod, cawsom wybod y wybodaeth hon mewn sesiwn agored ac

felly'r ymateb a gefais oedd bod yr holl atodiadau cyfrinachol yn cynnwys cymysgedd o wybodaeth nad yw'n gyfrinachol a gwybodaeth cyfrinachol. A ydych o'r farn bod hyn yn briodol er budd didwyllledd a thryloywder ac a wnewch chi gymryd camau i unioni hyn mewn adroddiadau yn y dyfodol?

Ateb – y Cyngorydd Thomas

Mae'r Cyngor bob amser yn ceisio sicrhau, cyn belled ag y bo modd, fod cymaint o wybodaeth berthnasol sy'n ofynnol i lywio penderfyniad â phosibl yn cael ei rhyddhau'n gyhoeddus. Dim ond pan fydd adroddiadau'n cynnwys gwybodaeth fasnachol sensitif neu wybodaeth eithriedig arall y cânt eu marcio'n gyfrinachol ac fe'm cyngorir nad yw'n ymarferol adolygu dogfennau sy'n cynnwys gwybodaeth gyfrinachol a'u golygu er mwyn iddynt gael eu rhyddhau i'r parth cyhoeddus; nid yn unig y byddai hynny'n cymryd llawer o amser ond mae hefyd yn cynyddu'n sylweddol y risg o wybodaeth sensitif yn mynd i mewn i'r parth cyhoeddus yn anfwriadol. Byddwch yn gwerthfawrogi serch hynny bod gan aelodau'r pwyllgor craffu fynediad at yr holl wybodaeth gan gynnwys gwybodaeth gyfrinachol ac wedi'i heithrio a bod y Cabinet yn dibynnu ar hyn er mwyn gwneud penderfyniad ac felly byddech yn cael cyfle i holi adroddiadau yn llawn ac i herio aelodau'r cabinet a swyddogion yn ystod cyfarfodydd pwyllgorau craffu caeedig pan fo angen.

Cwestiwn - Cyngorydd Ferguson-Thorne

Mae'n braf gweld bod Llywodraeth Cymru wedi darparu cyllid i ehangu'r cynnig Dechrau'n Deg, ac rwy'n falch iawn o weld yn bersonol y bydd hyn bellach yn cwmpasu'r ward Adamsdown gyfan yr wyf yn ei chynrychioli. Mae teuluoedd yn Adamsdown, ynghyd â'r ardaloedd eraill y mae'r ehangu'n eu cwmpasu, eisoes yn wynebu llawer o heriau sydd ond wedi'u dwysáu gan yr hinsawdd economaidd bresennol yn y DU a bydd yr ehangu hwn yn mynd rhywfaint o'r ffordd i fynd i'r afael â'r materion hyn a bydd teuluoedd, rwy'n siŵr, yn awyddus i fanteisio ar y cynnig hwn. A allai'r aelod cabinet felly gynghori pa fesurau y mae'r Cyngor yn eu cymryd i sicrhau bod teuluoedd nad ydynt wedi'u cynnwys yn y rhaglen drwy'r ehangu yn cael gwybod am yr un peth ac yn cael eu hannog i allu cael gafael ar y cymorth a'r ddarpariaeth?

Ateb – Cyngorydd Lister

Ar hyn o bryd, mae swyddogion yn gweithio gyda chydweithwyr mewn byrddau iechyd i ymestyn Dechrau'n Deg yn raddol yn yr ardaloedd y cytunwyd arnynt yn y Cabinet yr wythnos diwethaf. Y bwriad yw dod â gwasanaethau i'r ardaloedd cynnyrch ehangach isaf yn Adamson a'r Sblot am y pythefnos cyntaf ym mis Medi ac yna symud ymlaen i'r ardaloedd eraill fel y cytunwyd gan y Cabinet gan gynnwys fy ward fy hun o Grangetown, Cathays, Pentwyn a'r Tyllgoed. Mae swyddogion Dechrau'n Deg ar draws y Cyngor ac o fewn y bwrdd iechyd yn gweithio gyda'i gilydd i recriwtio staff newydd fel y gallwn ddarparu'r cam cyntaf hwn o ehangu a bydd yr ymwelydd iechyd yn cysylltu â theuluoedd i'w cynghori os ydynt yn gymwys ai peidio, ac er mwyn sicrhau bod pawb sy'n gymwys yn cael eu cyrraedd, bydd y Cyngor yn rhoi'r gwiriwr cod post ar-lein eto ac yn ei ddiweddarau gyda'r codau post newydd.

Cwestiwn - y Cyngorydd Robson

A allai'r aelod o'r cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd yn dilyn Adroddiad Cabinet Ionawr 2022 ar Ymgysylltu Cymunedol a Diogelwch mewn Parciau?

Ateb – Y Cyngorydd Burke-Davies

Gan gydnabod pwysigrwydd y materion hyn, mae'r Cyngor wedi ymateb yn gadarnhaol i'r argymhellion a nodwyd yn yr adroddiad a ystyriwyd gan y Cabinet yn gynharach eleni.

Cwblhawyd ymarfer ymgynghori cynhwysfawr a gynhaliwyd gan un o'n partneriaid i gloi trefniadau ar gyfer Parc y Rhath, Gerddi Pleser y Rhath a Pharc Cefn Onn cyn yr etholiadau lleol.

Ers hynny, rwyf wedi cwrdd ag Aelodau Ward priodol i roi gwybod iddynt am y camau rydym yn eu cymryd ac mae trafodaethau pellach wedi bod i sicrhau bod yr holl randdeiliaid yn hapus.

Fel rhan o broses cyllideb 2022/23, dyrannwyd swm o £250 mil ar gyfer goleuo mewn parciau fel rhan o'r Mecanwaith Gwydnwch Ariannol, ac mae rhestr fer o gynlluniau i'w gweithredu wedi'u nodi gan ddefnyddio'r meini prawf a nodir yn yr adroddiad.

Mae'r dogfennau canllaw polisi a dylunio hefyd yn cael eu datblygu gyda mewnbwn gan wasanaethau eraill.

Yn ogystal, dyrannwyd twf refeniw cyllideb sylfaen barhaol o £197,000 ar gyfer staffio, gan alluogi creu 4 swydd barhaol, llawn amser, newydd sy'n gysylltiedig ag ymgysylltu â'r gymuned a diogelwch mewn parciau.

Cwestiwn Atodol - y Cyngorydd Robson

Fel y gwyddoch yn anffodus bu nifer o ddigwyddiadau diweddar mewn ambell barc ar draws y ddinas rhai difrifol iawn yn anffodus. Rwyf am dynnu sylw at hyn oherwydd gyda dechrau'r weinyddiaeth newydd rwyf am sicrhau nad yw'r gwaith a wnaeth y Cyngor hwn cyn hynny yn arafu, felly rwy'n croesawu eich datganiad ac rwy'n eich annog i fwrw ymlaen ag ef, sydd bellach yn chwe mis ers i'r Cabinet wneud penderfyniad gyda chyfres o argymhellion, felly dylem fod mewn sefyllfa lle y dylem fel Cyngor fod yn goleuo ein parciau yn eithaf cyflym felly rwy'n eich annog chi a'r swyddogion i fwrw ati.

Cwestiwn - y Cyngorydd Hopkins

O ran y terfyn cyflymder o 20 mya, a yw'r weinyddiaeth yn cefnogi eithriadau ar gyfer llwybrau bysiau pwysig?

Ateb – Cyngorydd De'Ath

Mae hynny'n gwestiwn da i fod yn onest â chi, rydyn ni'n amlwg mewn deialog reolaidd gyda Bws Caerdydd ac maen nhw wedi awgrymu rhai llwybrau yr hoffent eu heithrio ac rydym yn ymchwilio ac yn ystyried y cynigion hynny er fy mod i'n credu bod angen pwysleisio bod eich taith bws drefol ar gyfartaledd yn llai nag 20 milltir yr awr am y rhan fwyaf ohono beth bynnag.

Cwestiwn Atodol – y Cyngorydd Hopkins

Nid wyf yn siŵr a yw hynny'n ateb ie neu ateb posibl. Yn amlwg mae gennym rai llwybrau bysiau pwysig fel Rhodfa'r Gogledd ac yn fy ward fy hun mae Heol Cyncoed

yn llwybr pwysig. Byddai gennyf ddiddordeb mewn gwybod ar y pwynt priodol a oes unrhyw gynlluniau penodol ar gyfer llwybrau fel hynny ac a yw'r Cyngorydd De'Ath yn cytuno, os ydym am gyflawni'r gobaith am symud moddol i ffwrdd o'r car, mae angen i ni osgoi sefyllfa lle mae teithiau bus yn arafach ac yn llai dibynadwy?

Ateb – Cyngorydd De'Ath

Nid bwriad y newidiadau hyn yw cael effaith negyddol ar y gwasanaeth bysiau, gyda rhai o'r llwybrau hyn nid yw wedi'i benderfynu beth rydym yn mynd i'w wneud, mae rhywfaint o waith yn mynd rhagddo ond cyn gynted ag y byddwn yn gwybod byddwn yn rhannu'r wybodaeth gyda chi.

Cwestiwn - y Cyngorydd Singh

Rydym yn pryderu'n fawr am adroddiad diweddaraf y llywodraeth sy'n dangos bod gan De Glan-yr-afon rai o'r cyfraddau uchaf o dlodi plant yng Nghymru. A allwch amlinellu'r gwahanol gamau y gallai'r cyngor eu cymryd wrth gefnogi pobl sy'n byw yn y cymunedau hyn?

Ateb - y Cyngorydd Bradbury

Rwy'n nodi ac yn rhannu eich pryderon am y ffigurau diweddaraf ar dlodi a'r angen cynyddol a achosir gan yr argyfwng costau byw.

Rydym yn ffodus yng Nghaerdydd i gael cefnogaeth gref ar waith i deuluoedd ledled y ddinas drwy ein Gwasanaethau Cyngori ein hunain a hefyd gan ein partneriaid allweddol. Mae ein Tîmau Cyngori yn darparu cefnogaeth o fwy o leoliadau nag erioed, gan gynnwys ein holl Hybiau a banciau bwyd, rhai ysgolion, gan gynnwys yn eich Ward chi, lleoliadau llety â chymorth, a chlybiau ieuenctid.

Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod angen i ni wneud mwy i fynd i'r afael â'r argyfwng presennol. Mae cynlluniau'r dyfodol yn cynnwys cynyddu nifer y sesiynau cyngori a gynhelir mewn Ysgolion Cynradd ac Uwchradd ledled y ddinas, gan ganolbwyntio ar yr ardaloedd hynny sydd â'r lefelau uchaf o angen. Mae angen i ni ehangu ein darpariaeth 'Tîm o amgylch yr Ysgol' fel y gall rhieni gael help ar garreg eu drws.

Gall ein Tîm Cyngori helpu pobl i wneud cais am lawer o gynlluniau gwahanol, gan gynnwys Prydau Ysgol am Ddim, Talebau Cychwyn Iach, y Grant Datblygu Disgyblion, Taliadau Tai Dewisol a chymorth gyda chostau gofal plant.

Gall ein Tîm Cyngor i Mewn i Waith hefyd helpu pobl i sicrhau cyflogaeth, yn ogystal â chael gafael ar gyllid ar gyfer hyfforddiant ac ar gyfer cael gwared ar rwystrau i gyflogaeth fel costau gofal plant neu deithio. Mae'r tîm hefyd yn gweithio gyda chyflogwyr lleol a rhanbarthol i sicrhau cyfleoedd gwaith i bobl leol.

Yn ogystal â bod ar gael wyneb yn wyneb mewn ystod eang o leoliadau, darperir cymorth dros y ffôn hefyd drwy ein Llinell Gyngori.

Mae'n bwysig iawn y dylai pawb allu cael gafael ar yr help a'r cyngor sydd eu hangen arnynt yn ystod y cyfnod anodd hwn.

Cwestiwn Atodol - y Cyngorydd Singh

Mae'n wych gweld y gefnogaeth sydd ar gael i bobl sy'n cael trafferth yn yr argyfwng costau byw presennol. A gaf i ofyn yn y strategaeth hon ein bod ni wir yn canolbwyntio ar weithio gyda phobl ifanc yn yr ardal? Mae gwir angen strategaeth ymgysylltu ag ieuencid gynhwysfawr sy'n cael ei gyrru'n ddelfrydol gan weithwyr ieuencid lleol sy'n adnabod yr ardal, mae ymdeimlad bod angen i ni fod yn fwy rhagweithiol yn ein dull o ymgysylltu â phobl ifanc ar yr adeg iawn yn eu bywyd fel y gallwn fynd i'r afael ag effeithiau cysylltiedig eraill tlodi, megis materion iechyd meddwl, troseddau cyllyll, ymddygiad gwrthgymdeithasol, delio cyffuriau, cam-drin cyffuriau yn ogystal â chodi dyheadau a chanlyniadau fel bod hynny'n ofyn mewn gwirionedd a allwch chi wir ymgysylltu â phobl ifanc yn yr ardal.

Ateb - y Cynghorydd Bradbury

Ar hyn o bryd rydym yn cynnal adolygiad annibynnol o wasanaethau ieuencid ac yn edrych ar sut y gallwn wario'r adnoddau ychwanegol a roddwyd gennym yn y gyllideb yn ystod yr ychydig flynyddoedd diwethaf i ddefnydd da. Fel y dywedais yn yr ateb a roddais i'r Cynghorydd Hopkins yn gynharach ac mewn Pwyllgor Craffu, credaf ei bod yn bwysig bod i wneud yn dda yn adroddiadau Estyn ac ie, mae'n bwysig bod plant sy'n cymryd rhan mewn gwasanaethau ieuencid yn ei fwynhau, fodd bynnag, mesur llwyddiant gwirioneddol i mi yw sicrhau ein bod yn rhoi cyfle i blant, mewn ardaloedd anodd eu cyrraedd neu bobl nad yw ein gwasanaeth ieuencid wedi dod o hyd iddynt, ymgysylltu â'n gwasanaeth ieuencid a chyflawni canlyniadau o'r ansawdd uchaf. Po fwyaf o blant sy'n ymgysylltu â ni'n gynnar, po fwyaf o gyfle sydd gennym i weithio gydag ysgolion a gweithio gyda chyrff eraill yn y sector cyhoeddus gan sicrhau nad yw'r plant hynny'n mynd i droseddau cyllyll, na delio â chyffuriau fel y dywedoch chi ond i addysg a hyfforddiant, ac mae hynny'n llwybr allan o bob drwg a gobeithio llwybr allan o dlodi mewn llawer o achosion, felly allwn i ddim cytuno mwy gyda'r datganiad yr ydych newydd ei wneud, diolch

Cwestiwn – y Cynghorydd Williams

Yn ddiweddar cynigiodd Llywodraeth Cymru newidiadau i ddeddfwriaeth i drosi ffyrdd terfyn 30mya presennol yn ffyrdd terfyn 20mya. Mae'r Senedd bellach wedi cymeradwyo'r newidiadau hyn gyda'r ddeddfwriaeth yn dod i rym yn 2023. Mae gan Awdurdodau Lleol y pŵer i ddatgymhwysu'r ddeddfwriaeth ar y ffyrdd 30mya presennol i sicrhau bod y terfyn cyflymder yn parhau i fod yn 30mya. Mae'n bwysig bod ffyrdd prifwythiennol i mewn ac allan o ganol y ddinas yn aros ar 30mya i leihau'r risg o dagfeydd ychwanegol. O ystyried yr uchod, a all yr Aelod Cabinet ddarparu datganiad i'r Cyngor ar sut mae'r Cyngor yn ymdrin â'r newidiadau hyn?

Ateb – Cynghorydd De'Ath

Mae Trafnidiaeth Cymru wedi datblygu proses mapio eithriadau, sy'n rhoi arweiniad i bob awdurdod ar sut i nodi'r ffyrdd a fydd yn ddiodyn i derfyn cyflymder o 20mya, a'r ffyrdd hynny a fydd yn 'eithriad' ac sy'n parhau i fod yn 30mya.

Mae'r canllawiau hyn yn ystyried ffactorau fel agoswydd at ysgolion, cyfleusterau cymunedol, ysbytai, coridorau bysiau, ac ati, ynghyd â'r meini prawf dwysedd preswyl a manwerthu ochr yn ochr â'r briffordd.

Mae'n bwysig bod pob awdurdod lleol ledled Cymru yn dilyn y canllawiau hyn i sicrhau bod y broses fapio eithriadau yn cael ei gweithredu mewn ffordd gyson ledled y wlad.

Yn ystod ein hadolygiad technegol, nodwyd bod mwyafrif y ffyrdd yng Nghaerdydd yn ffyrdd preswyl ac, felly, byddant yn ddiodyn i derfyn cyflymder o 20mya pan fydd y newid yn digwydd yn genedlaethol yng Nghymru. Fodd bynnag, bydd ychydig o ffyrdd sy'n brif lwybrau i'r ddinas yn aros ar 30mya.

Cwestiwn Atodol – y Cyngorydd Williams

Rwy'n hoffi'r ateb ac fel y gwyddoch, Cyngorydd De'Ath, mae'n well gen i atebion clir, felly mae ateb clir bob amser yn cael ei werthfawrogi. Felly rydw i nawr yn mynd i ofyn am fanylder a gofyn i chi gadarnhau i mi fod Heol Casnewydd sy'n mynd o fy ward i'r dde i ganol y ddinas yna i mewn i Stryd y Castell, bod y ffyrdd hynny'n cael aros ar 30 milltir yr awr. Allwch chi gadarnhau hynny i'r Siambr?

Ateb – Cyngorydd De'Ath

Dydw i ddim yn mynd i fynd drwodd ar hyn o bryd pa lwybrau fydd yn 20mya neu 30mya ond rwy'n credu bod yr hyn rwyf wedi'i ddweud yn dangos blas ar ein cyfeiriad.

Cwestiwn - y Cyngorydd Waldron

A yw'r aelod cabinet yn fodlon ag ymddangosiad gweledol Llyn Parc y Rhath?

Ateb – Y Cyngorydd Burke-Davies

Rwy'n falch iawn o'r gwaith a wnaed o amgylch y parc i gael gwared ar sbwriel a malurion yn y llyn ac o'i gwmpas, ond credaf fod eich cwestiwn yn cyfeirio'n benodol at y dŵr ei hun. Mae dyfroedd agored ledled y ddinas yn profi twf chwyn cynyddol oherwydd yr amodau hinsawdd presennol, mae hwn yn ddigwyddiad blynyddol ac sy'n digwydd yn naturiol felly yn anffodus bydd natur yn gwneud yr hyn y mae'n ei wneud ac rwy'n credu mai Jeff Goldblum yn y ffilm Jurassic Park 1 a ddywedodd fod bywyd yn dod o hyd i ffordd. Efallai ei fod yn edrych yn hyll ond mae'n gwneud gwaith ac nid yw'n ddangosydd o ansawdd dŵr gwael ac nid yw'n niweidiol i fywyd dyfrol, felly mae dau fater yn Llyn y Rhath yn benodol, yn amlwg mae gennym ni'r algâu glas sy'n ymgynnull neu'n casglu o gwmpas y lle ar ben y llithrfa sydd yn amlwg wedi ei adnabod gan Gyfoeth Naturiol Cymru fel algâu glaswyrdd, ac yna mae gweddill yr algâu sydd o gwmpas gweddill y dŵr eto sy'n digwydd yn naturiol ac nid yw'n effeithio ar ansawdd y dŵr, nid yw'n effeithio ar y bywyd gwyllt er efallai y byddwn ni i gyd yn cytuno nad yw'n edrych yn wych, ond mae'n naturiol yno beth bynnag a phe baem yn ei glirio fe fydd yn dychwelyd bob blwyddyn.'

Cwestiwn Atodol - y Cyngorydd Waldron

Rwy'n credu ein bod ni i gyd yn cytuno bod algâu yn digwydd yn naturiol felly ni allwn ddadlau hynny. Y gwir yw mai dyna hanner yr hafaliad, y tywydd yw un hanner ond yr hanner arall wrth gwrs yw maetholion ac mae hynny'n dod o'r silt sy'n cronni yn y llyn ond hefyd o'r swm mawr o gwano sy'n cael ei gynhyrchu gan yr adar yn y llyn. A allwch chi fynegi pa gamau lliniaru hirdymor y mae'r Cyngor yn eu cymryd i unioni'r mater hwn sydd wedi digwydd dros nifer o flynyddoedd?

Ateb – Y Cyngorydd Burke-Davies

Dydw i ddim yn ecolegydd felly byddai'n rhaid i mi fynd at fy swyddogion a gallu sicrhau fy mod yn rhoi'r ateb cywir i chi ac yn un sy'n benodol i'r hyn sy'n digwydd yn y llyn. Yr hyn y byddaf yn ei ddweud yw ein bod yn ymwybodol, ac mae sgysiau yn

parhau, yn amlwg mae'r cwestiwn hwn yn codi dro ar ôl tro o fewn y Cyngor a phan ddof yn ôl gyda gwybodaeth rwyf am sicrhau mai dyma'r wybodaeth gywir ac rydym yn llunio cynllun sy'n gweithio.

Cwestiwn - Y Cyngorydd McEvoy

A allai'r Cyngor roi'r wybodaeth ddiweddaraf am les a sefyllfa'r Newbridge Inn, yn Trowbridge?

Ateb - y Cyngorydd Goodway

Yn ystod y pandemig, a brofodd i fod yn gyfnod eithriadol o anodd i fragdy Brains, cytunodd y Cyngor i gaffael buddiant lesddaliad pum eiddo Brains, fel rhan o ymarfer ailstrwythuro ehangach a gynlluniwyd i fynd i'r afael â'r heriau sy'n wynebu'r cwmni.

Bydd y caffaeliad yn arwain at wrthdroi'r rhydd-ddaliad ar gyfer pob un o'r eiddo gan fod y Cyngor eisoes yn berchen ar y buddiant rhydd-ddaliad ym mhob un o'r pump.

Nid yw Brains bellach yn gweithredu allan o unrhyw un o'r eiddo. Mae pedwar o'r eiddo yn is-osod ar brydles tymor byr fel tafarndai ac mae un yn is-osod ar brydles hirach fel bwty.

Bydd y Cyngor yn caffael y pedwar tafarndy gyda meddiant gwag ac yna bydd yn ceisio gwaredu'r safleoedd er mwyn adennill ei fuddsoddiad, nad oes dyraniad cyfalaf penodol ar ei gyfer, ond hefyd i ddatblygu elfennau eraill o agenda'r Cyngor megis adeiladu mwy o dai cyngor a chynhyrchu'r arian cyfatebol sydd ei angen i ariannu'r Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif. Mae'n bosibl y bydd y Cyngor yn ceisio trefniadau tymor byr tra bod cynlluniau'n cael eu datblygu.

Rwy'n ymwybodol bod fy nghyd-Aelod, yr Aelod Cabinet dros Dai a Chymunedau wedi cwrdd ag aelodau lleol ar gyfer Trowbridge yn gynharach yr wythnos hon. Gofynnodd yr Aelodau lleol a oedd y Cyngor yn agored i aelodau lleol yn rhannu syniadau am y potensial i ymgynnull tir yn y ward i wella cyfleusterau yn yr ardal. Cadarnhaodd yr Aelod Cabinet fod y cyngor yn barod i gymryd rhan yn y sgysiau hynny dros y misoedd nesaf.

Byddaf wrth gwrs yn sicrhau bod natur unrhyw ddatblygiad ar y pum safle yn cael ei drafod gyda'r aelodau lleol perthnasol.

Cwestiwn Atodol – Y Cyngorydd McEvoy

Yn fy ward Y Tyllgoed, mae'r Bulldog, The Quarry, Clwb Cymdeithasol Tyllgoed i gyd wedi cau gydag effaith negyddol iawn ar y gymuned leol felly pan gefais wahoddiad i Trowbridge gan aelodau o'r gymuned yno roeddwn yn falch o fynd draw a rhoi fy mhrofiad. Mae'r cwestiwn i'r Cyngorydd Goodway, doeddwn i ddim yn rhy hapus gyda'r ateb mewn gwirionedd, roedd yn ymddangos eich bod yn dweud bod y safleoedd yn mynd i gael eu cymryd ar gyfer tai oherwydd bod gennych chi gyfle yma. Felly wnewch chi achub ar y cyfle i fod yn berchen ar y rhydd-ddaliad, berchen ar y brydles i wneud The Newbridge Inn - ar gyfer y gymuned. Rydych chi'n rhoi rhent rhad, mae'n broffidiol mae'r elw yn mynd yn ôl i'r gymuned ac yn cael ei ailddosbarthu'n ôl i'r gymuned, sosialaeth ddatganoledig sylfaenol fel y gwelaf. O ran rhenti rhad a gadewch i ni glirio un peth oherwydd bod gan yr aelod lleol dros Trowbridge rent rhad am bunt y flwyddyn felly os yw'n ddigon da i'r Cyngorydd rwy'n

credu y dylai fod yn ddigon da i'r gymuned, pwy all dalu yn union fel y gwnaeth y Cyngorydd Michael brewiwm bach efallai o ddeng mil o bunnoedd fel y gwnaeth yn ôl yn 2003 er i chi ei gael yn ôl yn gyflym iawn Michael o gwmni tacsî.

Ateb - y Cyngorydd Goodway

Pam mae'r gymuned yn Trowbridge yn troi at y Cyngorydd am achosion coll yn fy mhoeni i. Hynny yw, a yw'r Cyngorydd yn dweud ei fod yn erbyn adeiladu mwy o dai Cyngor i bobl ar restrau aros, ai dyma'r Cyngorydd sy'n beirniadu adeiladu ar safleoedd maes glas gan ddweud ei fod am adeiladu ar safleoedd tir llwyd er mwyn darparu tai ond cyn gynted ag y byddwn yn cyflwyno mecanwaith o wella nifer yr eiddo y gallwn ei gael ar safleoedd tir llwyd mae'n sefyll i fyny ac yn ei wrthwynebu. Mae'n ddrwg gen i ond mae ei hygyrdd wedi diflannu ac nid wyf yn mynd i drafferthu'r Cyngor gydag unrhyw sylw pellach ar hynny.

Cwestiwn - y Cyngorydd Reid-Jones

Yn fuan ar ôl fy ethol cysylltodd un o fy etholwyr, Molly Fenton, actifydd lleol a sylfaenydd Ymgyrch Carwch Eich Mislif. Yn ystod 2019 ymgyrchodd Molly i gael nwyddau misglwyf hygyrch ym mhob ysgol yng Nghymru. Cefnogodd Llywodraeth Cymru yr ymgyrch ac maent wedi bod yn darparu cynnyrch yn uniongyrchol i ysgolion Cymru byth ers hynny. Ydych chi'n cefnogi'r fenter hon gan Lywodraeth Cymru?

Ateb - y Cyngorydd Merry

Ydw, rwy'n cefnogi'r fenter hon ac mae'r Cyngor wedi bod yn darparu amrywiaeth o gynnyrch mislif i ysgolion ers 2019 a ariennir gan grant Urddas Mislif Llywodraeth Cymru.

Cynhaliwyd arolwg gyda dysgwyr oed uwchradd yn 2018/19 i sefydlu'r mathau o gynhyrchion yr hoffent allu eu cyrchu, a sut yr hoffent allu eu cyrchu, a sut yr hoffent gael mynediad atynt a lluniodd hyn sut y gwnaethom ddefnyddio'r grantiau.

Mae cynhyrchion, gan gynnwys padiau untro, yn cael eu darparu'n rheolaidd i ysgolion cynradd, gyda phadiau untro, tamponau, padiau aml dro, pants mislif a chwpanau mislif hefyd yn cael eu darparu i ysgolion uwchradd.

Mae ysgolion arbennig yn derbyn archeb bwrpasol sy'n briodol i anghenion eu dysgwyr ac, ers sawl blwyddyn, mae'r Cyngor hefyd wedi darparu 100% o gynhyrchion ecogyfeillgar ac aml dro.

Yn ogystal â darparu cynnyrch mislif i ysgolion, mae gweithdai urddas mislif yn cael eu cynnig i ysgolion uwchradd er mwyn galluogi dysgwyr i gynyddu eu gwybodaeth am y mislif a chynnyrch mislif aml dro.

Cwestiwn Atodol – y Cyngorydd Reid-Jones

Yn anffodus, mae Molly a minnau wedi dysgu gan fyfyrwyr yn ysgolion Caerdydd bod cynhyrchion yn anhygyrch, nid yw athrawon yn gwybod ble mae'r cynhyrchion yn cael eu cadw, maent wedi'u cloi mewn cypyrddau ac mewn rhai ysgolion nid yw eu hargaeledd wedi'i gyfathrebu i'r myfyrwyr. Mae myfyrwyr wedi dweud wrthym mai'r unig ffordd o sicrhau bod cynhyrchion ar gael iddynt eu defnyddio yw eu cael yn y toiled. Nid yw'n dda dweud wrth fyfyrwyr bod y cynhyrchion ar gael ond mae angen i

chi ofyn amdanynt. I'r aelodau hynny yma sydd wedi profi milslif rhwch eich hun yn esgidiau'r myfyrwyr hynny. Rydyn ni'n gwybod os oes angen cynnyrch arnom, mae'r angen arnom yn syth. Mae tua hanner y myfyrwyr yn ein hysgolion uwchradd yn cael mislif bob mis a all, heb fynediad at gynhyrchion addas, gael effaith sylweddol ar eu presenoldeb a'u dysgu. Mae gwir angen i ni wneud yn well, mae angen i ni sicrhau ein bod yn trin ein myfyrwyr gyda'r urddas a'r parch y maent yn ei haeddu. Fel Cyngor, credaf y dylem weithredu polisi ar gyfer holl ysgolion Caerdydd gan sicrhau bod cynhyrchion mislif ar gael ar adeg eu defnyddio fel mater o frys a yw'r Aelod Cabinet yn cefnogi fy awgrym?

Ateb - y Cynghorydd Merry

Rwy'n meddwl bod fy ateb cynharach yn glir ein bod wedi darparu'r cynhyrchion mewn gwirionedd, gwnaethom arolwg o'r disgyblion i ddarganfod sut yr oeddent am gael mynediad at y cynhyrchion a dywedwyd wrth ysgolion fod angen iddynt fod yn hygyrch heb fynd trwy drydydd parti. A dywedaf wrthyf fel y dywedais wrth y Cynghorydd Jones a gododd y mater hwn ar wahân, os oes ysgolion nad ydynt yn dilyn y canllawiau a roddwyd, ac ar ôl derbyn cwyn gan y Cynghorydd Jones, gofynnais i swyddogion fynd ar drywydd hyn, cawsant eu hatgoffa o'r hyn a roddwyd iddynt fel arweiniad ar gyfer cyflenwi'r cynhyrchion ac rwyf hefyd wedi rhestru'r ystod o gynhyrchion a ddarparwyd ar gyfer ysgolion. Os oes gan bobl broblem mewn ysgol benodol mae angen iddynt gysylltu â mi gyda'r enw.

Cwestiwn - Y Cynghorydd Sir Carter

A allai'r cyngor ystyried adolygu ac ehangu gwasanaethau ieuencid ym Mhentwyn a Llanedern?

Ateb - y Cynghorydd Bradbury

Ar hyn o bryd mae'r Gwasanaeth Ieuencid yn destun adolygiad annibynnol llawn ac mae disgwyl i adroddiad yn dilyn yr adolygiad hwn gael ei gyhoeddi'n fuan ar gyfer Caerdydd gyfan.

Ar hyn o bryd mae gan y Gwasanaeth Ieuencid ddarpariaeth mynediad agored yn y Pwerdy ac yn ddiweddar ychwanegwyd darpariaeth yng Nghanolfan Hamdden Pentwyn. Cefnogir y ddarpariaeth hefyd gan ein timau ieuencid ar y stryd a symudol.

Mae disgwyl i unrhyw benderfyniadau pellach ar ehangu gwasanaethau presennol gael eu gwneud ar ôl ystyried argymhellion sy'n codi o'r adolygiad.

Cwestiwn Atodol - y Cynghorydd Carter

Diolch am y cyfle i gymryd rhan yn yr adolygiad, mwynheais yn fawr allu mynegi fy marn ar y pryd. A fydddech chi'n cytuno â mi, gyda'r cyfle a gawn gydag ailagor y neuadd yng Nghanolfan Hamdden Pentwyn, y gwithiodd y Cynghorwyr presennol a blaenorol yn galed amdano, mae gennym gyfle i ehangu'r ddarpariaeth yn enwedig yn rhan Pentwyn o'm cymuned. A wnewch chi felly barhau i weithio drwy'r adolygiad a chymryd cyfle i ddefnyddio'r gwagle er budd pobl leol.

Ateb - y Cynghorydd Bradbury

Roedd gennyf ddiddordeb mawr fel Cynghorydd yn ailagor neuadd canolfan hamdden Pentwyn a dywedaf wrtho fy mod wedi cyfarfod â'r Cynghorydd Moultrie, ei

gydweithiwr yn y ward, a gododd sawl cyfle y mae hi'n teimlo a allai fod ar waith ym Mhentwyn a Llanedern, a byddwn yn hapus iawn i edrych arnynt, rwyf wedi dweud y byddwn yn hapus iawn i edrych arnynt ac i gwrdd â'r Cynghorydd Naughton a'r Cynghorydd Carter yn yr un modd.

Yn fy natganiad i heddiw, er na ofynnodd yr un Cynghorydd Pentwyn gwestiwn i mi amdano, soniasom am CF23 yn ei ward a beth sy'n digwydd yn y Pwerdy yno felly rydym yn cael ffocws da ar Bentwyn gymaint ag y gallwn o bosibl yn ogystal â Llanedern. Rwy'n nodi ei bwyntiau am ochr Pentwyn o'i ward ac yn cymryd hynny i ystyriaeth, a gadewch i ni weld beth sy'n digwydd ar ôl yr adolygiad annibynnol a beth y gallwn ei wneud i helpu nid yn unig ei ward ef ond pobl eraill a wardiau Aelodau eraill hefyd.

Cwestiwn - y Cynghorydd Sir Hunt

Adroddwyd yn ddiweddar bod 1.3 miliwn o blant mewn 359,000 o aelwydydd yn y DU bellach yn ddarostyngedig i gap budd-dal dau blentyn y Llywodraeth. Mae hyn yn golygu bod 1 o bob 12 plentyn bellach yn byw mewn teuluoedd y mae'r darn hwn o ddeddfwriaeth yn effeithio arnynt, sy'n torri incwm cartrefi o leiaf £2,800 y flwyddyn. A allai'r Aelod Cabinet gadarnhau faint o blant a theuluoedd yng Nghaerdydd sy'n cael eu heffeithio felly?

Ateb - y Cynghorydd Bradbury

Yn ôl data diweddaraf yr Adran Gwaith a Phensiynau, mae ychydig dros 1,300 o deuluoedd yng Nghaerdydd yn cael eu heffeithio ar hyn o bryd gan y cap ar ddau blentyn ar daliadau Budd-dal Plant.

Mae ein timau'n darparu pecyn eang o gefnogaeth i'r teuluoedd hyn. Mae'r Tîm Cyngori i Mewn i Waith yn darparu cymorth pwrpasol i gefnogi rhieni yn ôl i'r gwaith ac yn defnyddio Taliadau Tai Dewisol i helpu gyda'u taliadau rhent tra eu bod wrthi'n chwilio am waith. Mae'r cynllun hwn wedi bod yn hynod lwyddiannus gyda 172 o rieni'n cael eu heffeithio gan y cap wedi'u cefnogi i weithio ers mis Ebrill 2019.

Yn ddiweddar, mae swyddogion wedi ysgrifennu at deuluoedd y gwyddys eu bod yn ddarostyngedig i'r cap, gan eu hannog i fod yn rhagweithiol a gwneud cais am y taliad uniongyrchol o £150 y maent yn gymwys amdano o dan Gynllun Dewisol Cost Byw newydd y Cyngor.

Mae timau hefyd yn gweithio gyda chanolfannau gwaith lleol i annog y teuluoedd hyn i gysylltu â'n Tîm Cyngori Ariannol. Gall ein Cyngorwyr Ariannol nodi grantiau, gostyngiadau a buddion ychwanegol a fydd wir yn cefnogi'r teuluoedd hyn i gael dau ben llinyn ynghyd.

Byddwn yn annog unrhyw deulu sy'n ei chael hi'n anodd cysylltu â'n Tîm Cyngori Ariannol ar hyn o bryd drwy ffonio'r Llinell Gyngor neu alw heibio i unrhyw Hyb gan gynnwys Llanisien.

Cwestiwn Atodol - y Cynghorydd Hunt

Yn ddiweddar cefais y cyfle i gyflwyno rhybudd o ymadael i fy nghyflogwr, ar ôl treulio 42 o flynyddoedd yn gweithio ar fudd-daliadau lles. Roedd y sefydliad a adewais yn un truenus y mae'n rhaid i mi gyfaddef, roedd morâl ar lefelau isel iawn, iawn ac

roeddwn i wedi dod yn fwyfwy pryderus am y pethau oedd gen i i'w ddweud wrth bobl wrth gynnal fy nyletswyddau, fel yr oedd llawer o fy nghydweithwyr. Mae'n sefyllfa flin ac rydym wedi clywed llawer o siarad; nid chwyddiant diweddar yn unig yw hyn; nid y rhyfel yn Wcráin yn unig yw hyn; ac nid dim ond prisiau tanwydd ac amryw o bethau eraill yn codi yw hyn. Mae hon yn ddeddfwriaeth sydd wedi bod ar waith ers 10 mlynedd a gyflwynwyd gan lywodraeth Geidwadwyr a gafodd ei chefnogi gan y Democratiaid Rhyddfrydol. Hoffwn ofyn i'r Aelod Cabinet a yw'n credu bod hyn yn ffordd o redeg system budd-daliadau lles ac ai dyma'r ffordd y dylem drin pobl.

Ateb - y Cyngorydd Bradbury

Gwrandewch ar eu hymateb pan godir hyn yn y Siambr hon, gwrandewch ar ymateb y Cyngorydd Williams, sy'n meddwl bod mynd i'r afael â thlodi mewn rôl cabinet yn ddiraddiad, mae'n anghredadwy. Dywedaf wrthy ch nawr, fel dywedasom wrthy ch 10 mlynedd yn ôl yn y Siambr hon beth fyddai hyn yn ei wneud pan gyflwynwyd cynigion. Sefydlodd fy nghyd-Aelod o'r Cyngor yma'r tîm i mewn i waith a'r tîm cynghori ariannol a phethau fel yna i ddelio â'r materion hyn oherwydd ein bod yn gwybod ei fod yn dod a'r ffaith yw eich bod yn eistedd yno yn heclo aelod sy'n magu mil tri chant o blant yn y ddinas hon sy'n cael eu gorfodi i golli cyllid, cywilydd arnoch chi dyna fy marn i.

Cwestiwn - y Cyngorydd Sir Davies

A wnaiff yr Aelod Cabinet ymateb i'r adroddiad Peidiwch â'n Rhannu Ni "Pwy sydd wrth y llyw?" ar bolisïau gwrth-hiliol y cyngor i ysgolion?

Ateb - y Cyngorydd Merry

Mae addysg wedi'i datganoli yng Nghymru, sy'n golygu ein bod yn dilyn canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Fel rhan o'i Chynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi'r nod o fod yn 'Gymru Gwrth-hiliol erbyn 2030'.

Rydym yn cefnogi'r amcan hwn ac yn anelu at gyflawni hyn ar lefel leol, yn ogystal â bod yn gwbl gefnogol i gyflwyno hanes Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig i gwricwlwm yr ysgol yma yng Nghymru.

Mae gan Gaerdydd enw da a hanes amlddiwylliannol hir a balch, ac mae'r Cyngor yn awyddus i barhau i gefnogi'r perthnasoedd ffyniannus hyn rhwng holl drigolion Caerdydd, heb ofni gwahaniaethu ar unrhyw ffurf.

Rydym yn gwranddo ac yn gwerthfawrogi profiadau byw'r rhai sydd wedi dioddef gwahaniaethu ar sail hil, erledigaeth ac aflonyddu. Mae hyn yn cael ei ddangos gan ein gwaith yn lleol wrth ffurfio Tasglu Cydraddoldeb Hil Caerdydd, a oedd yn ceisio mynd i'r afael ag anghydraddoldebau hiliol yn ein dinas.

Rydym am i bob plentyn yng Nghaerdydd gael yr addysg orau posibl, gan gynnwys dysgu parchu a dathlu pobl ein dinas a'i hanes diwylliannol amrywiol ers tro.

Cwestiwn Ategol - y Cyngorydd Davies

Canfu'r adroddiad fod 8 o'r 11 cyngor Cymreig a ymatebodd i Don't Divide Us, 8 mewn perygl o ddefnyddio polisïau gwrth-hiliaeth gan ddefnyddio termau fel braint wen hiliaeth strwythurol a rhagfarn ddjarwybod. Cyhoeddwyd bod un yng Nghymru

yn rhagfarnllyd, Caerdydd. Canmolodd Dr Tony Sewell, Cadeirydd y Comisiwn ar wahaniaethau hil ac ethnig a gynhyrchodd yr adroddiad y llynedd i'r Prif Weinidog nad oedd unrhyw dystiolaeth bod y DU yn hiliol yn sefydliadol, yn cymeradwyo'r adroddiad hwn ac felly'n awgrymu y dyfarniad bod Cyngor Caerdydd yn rhagfarnllyd, gan ddweud bod cynghorau'n galluogi i drafodaethau am hil mewn ysgolion gael eu dominyddu gan un ideoleg. Mae'n fwyfwy amlwg bod un dehongliad dadleuol o wrth-hiliaeth wedi cydio ar draws llawer o sefydliadau ein gwlad. A yw'r Aelod Cabinet yn credu ei bod yn iawn i'r cyngor ddweud wrth blant bod Prydain yn hiliol yn sefydliadol pan ddywedodd Comisiwn y Pwyllgor nad oedd, ac y bydd yn dangos wedyn nad yw damcaniaeth hil feirniadol yn cael ei dysgu yn ein hysgolion.

Ateb - y Cynghorydd Merry

Rwy'n credu fy mod wedi gwneud fy safbwynt yn glir nad wyf yn derbyn safbwynt lle mae datgan eich bod yn wrth-hiliol yn cael ei ystyried yn torri cydlyniant cymunedol, rwy'n ei weld fel cryfhau cydlyniant cymunedol.

Roedd rhai o'r ymadroddion eraill yn yr adroddiad hwnnw a dynnodd amheuaeth y comisiwn yn cynnwys pethau fel hyrwyddo cyd-ddealltwriaeth, parch a harmoni yn un o'r dedfrydau a ddrwgdybir a nodwyd yn yr adroddiad hwnnw. Ni fyddwn yn ei alw'n adroddiad, mae'n ei siarad am bwysigrwydd ymchwil ac absenoldeb rhagfarn. Byddwn i'n dweud mai adroddiad a ddechreuodd yn amlwg o safbwynt datganedig, wnaeth gynnal bron dim ymchwil systemig ac nad yw o ddefnydd o gwbl ac yn cyfrannu dim at addysg ein plant yma yng Nghaerdydd ac oes gan unrhyw un amheuaeth, darllenwch y peth, a byddaf yn dweud wrthyf na fyddwn yn derbyn cyngor gan rywun sy'n ymgeisydd ar gyfer Brexit ar adeiladu cydlyniant o fewn unrhyw gymuned.

Cwestiwn - y Cynghorydd Sir Molik

A oes cydnabyddiaeth bod angen gwasanaeth bws mewn gwirionedd ar ddefnyddwyr pàs pensiwn i ddefnyddio'u tocynnau yng Nghaerdydd?

Ateb – Cynghorydd De'Ath

Yn bendant.

Cwestiwn Atodol – Y Cynghorydd Molik

Roeddwn i'n disgwyl ateb byr ac rwy'n disgwyl ateb byr arall. A oes ymrwymiad i gael gwasanaethau bws yn ôl ar Heol Orllewinol y Llyn a Rhodfa Celyn?

Ateb – Cynghorydd De'Ath

Fel yr amlinellais i'r Cynghorydd Reid-Jones, mae'n sefyllfa anodd iawn rwy'n fwy na pharod i'w thrafod gyda swyddogion a gweld a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud.

Cwestiwn - Y Cynghorydd Sir Robinson

Hoffwn ofyn am Barc Morfa'r Grange yn fy ward fy hun yn Grangetown. Fel y gwyddoch, mae'r parc wedi bod ar gau ers mis Ionawr ar gyfer gwaith adfer helaeth ac mae disgwyl iddo fod ar gau tan fis Rhagfyr oherwydd natur eang y gwaith hanfodol sydd ei angen. Mae'r man gwyrdd hanfodol hwn yn cael ei barchu a'i werthfawrogi'n fawr gan drigolion, yn enwedig o ystyried y gyfran o dai yn y ward heb fynediad at erddi na mannau gwyrdd. Roedd mynediad i Barc Morfa'r Grange yn achubwr iechyd meddwl i lawer yn ystod y cyfnod clo, ac mae'r gymuned yn

ddealladwy yn awyddus i weld y parc yn cael ei adfer i'w hen ogoniant pan gaiff ei ailagor. Yn anffodus, mae cyfleusterau yn y parc wedi blino ac mae angen adnewyddu arnynt, yn rhannol oherwydd bod y ffordd mae pobl yn defnyddio'r gofod wedi esblygu dros y blynyddoedd. Er enghraifft, mae barbeciws yn boblogaidd yno nawr ond gallant achosi problemau i fywyd gwylt a glaswelltir pan na ddarperir stondinau a byrddau priodol. Ar y sail bod pobl Grangetown yn haeddu manau gwyrdd sy'n diwallu eu hanghenion, a all yr aelod cabinet ymrwymo i ymarfer ymgynghori i gwmpasu pa gyfleusterau yr hoffai trigolion Grangetown eu gweld yn y parc pan fydd yn cael ei ailagor os gwelwch yn dda?

Ateb – Y Cyngorydd Burke-Davies

Rwy'n siŵr y bydd trigolion Grangetown yn falch iawn o'ch gweld chi'n chwifio'r faner ac rydych chi wedi tynnu fy sylw at hyn yn bendant ac rydw i mor falch mewn gwirionedd o weld Cyngorydd newydd yn siarad yn gryf ar gyfer ei ward.

Rwy'n deall pwysigrwydd ein parciau a'n manau gwyrdd a'r manteision lluosog yr ydych chi wedi'u rhestru y mae eich cymuned leol yn cael eu defnyddio y tu allan i Barc Morfa'r Grange. Fel y gwyddoch, mae disgwyl i'r gwaith adfer i'r hen safle tirlenwi gael ei gwblhau erbyn diwedd Rhagfyr 2022 ac o'r pwynt hwnnw ymlaen bydd y parc yn cael ei ailagor. Yn anffodus ar hyn o bryd nid oes cyllid ar gael, rwy'n hapus iawn i eistedd i lawr a chael sgwrs gyda chi a'ch cydweithwyr yn y ward am y potensial ar gyfer ymgynghori â darpariaeth a rheolaeth gyffredinol y safle ac yn wir ariannu cyfleoedd ar gyfer gwelliannau i Barc Morfa'r Grange yn y dyfodol.

Cwestiwn – Cyngorydd Robson i Gadeirydd y Pwyllgor Adolygu Polisi a Chraffu Perfformiad

A wnewch chi gwrdd ag Arweinydd y Cyngor i sicrhau bod cyn lleied â phosibl o benderfyniadau cabinet a swyddogion yn cael eu heithrio rhag cael eu galw i mewn?

Ateb – y Cyngorydd Williams

Mae gen i berthynas waith adeiladol a chadarnhaol gydag Arweinydd y Cyngor ac mae'n bleser gen i gyhoeddi ein bod wedi cytuno i gwrdd i drafod yr eitem bwysig hon.

Cwestiwn Atodol - y Cyngorydd Robson

Gwn ein bod yn cael hwyl, ond rwy'n gofyn cwestiwn i un o'm cyd-Aelodau yn rhinwedd ei swydd fel Cadeirydd y Pwyllgor, ac fel Cadeirydd yn cynrychioli Cadeiryddion y pwyllgorau craffu, oherwydd yr hyn a ddigwyddodd yn y Cabinet mewn perthynas â'r eitem ar ddarparu tai fforddiadwy ychwanegol yn y ffordd yr aethpwyd i'r afael ag ef, nid y mater ei hun gyda llaw, nid oes gennyf unrhyw broblem gyda hynny, ond y ffordd y'i cymerwyd drwodd lle nad oedd unrhyw graffu, gwnaed penderfyniadau i brynu eiddo ar fyr rybudd, nid oes unrhyw wirio, ac nid ydym yn gwybod ac nid oes neb arall ar y Cyngor a'r peirianwaith swyddogion ychwaith o ran a yw wedi'i danbrisio, ei orbrisio neu unrhyw beth arall. Roeddwn i'n teimlo bod hynny'n ffordd wael iawn o fynd â hyn drwodd yn y cyfnod byr hwnnw ac felly gofynnaf i'r Cyngorydd Williams ac unrhyw Gadeiryddion Craffu eraill sicrhau nad yw sefyllfa fel yna yn digwydd eto, fel efallai y gellir galw Pwyllgor Craffu ar fyr rybudd neu fecanwaith arall y gellir craffu arno'n iawn.

Ateb – y Cyngorydd Williams

Mewn perthynas â'r eitem y mae'n ei godi, fy nealltwriaeth i yw er mwyn i eitem gael ei hystyried yn frys ac felly'n cael ei ddatgymhwyso o'r broses galw i mewn, ac mae Davina yn mynd i gadarnhau os ydw wedi cael hyn yn iawn, gall swyddog statudol, felly uwch-swyddog, os ydynt yn credu ei fod er budd y cyhoedd ac mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd Craffu perthnasol sydd hefyd yn credu y gall y mater fod yn fater brys, ddatgymhwyso eitem o'r broses galw i mewn, felly fy nealltwriaeth i yw bod hyn yn cael ei ddefnyddio'n gynnil, a hynny'n gwbl briodol, felly mae'n bwysig bod gennym drefniadau craffu cadarn ar waith ac mae hyn yn rhywbeth y byddaf yn ei godi gydag Arweinydd y Cyngor.

Ateb – Arweinydd

Er mwyn gwneud pwynt gwybodaeth er budd y Siambr mewn gwirionedd, mae'r Cynghorydd Williams yn hollol gywir, defnyddir y pŵer hwn yn gynnil. Roedd set benodol o amgylchiadau yn berthnasol i adroddiad y cabinet a oedd yn gofyn am weithredu cyflym er mwyn sicrhau cyfres o eiddo i'w defnyddio mewn cyd-destun tai. Cynhaliwyd yr ymgysylltiad rhwng yr Aelod Cabinet a'r Cynghorydd Molik, rwyf eisoes wedi diolch i'r Cynghorydd Molik am ei chydweithrediad ar y mater hwnnw mewn modd pragmatig iawn. Byddwn yn ailadrodd nad oes sail i fwrw amheuan ynghylch y broses y tu ôl i'r penderfyniad hwn fel y dywedwyd y caiff ei ddefnyddio'n gynnil a chyda rheswm da. Mae gan Gaerdydd swyddogaeth graffu sydd ag adnoddau da iawn, 5 pwyllgor y byddaf i a phob aelod o'r Cabinet yn eu mynychu'n ddiwyd ac rwy'n credu bod angen cydnabod hynny hefyd, diolch.

Cwestiwn - y Cynghorydd Taylor

Pa gamau sy'n cael eu cymryd i wneud ardaloedd siopa ardal yn fwy diogel ac yn fwy croesawgar i breswylwyr ac ymwelwyr?

Ateb - y Cynghorydd Thorne

Mae ein datganiad polisi 'cryfach, tecach, gwyrddach' yn ymrwmo i ehangu'r rhaglen Adfywio Cymdogaethau a chyhoeddi strategaeth newydd i gefnogi canolfannau ardal a lleol, yn seiliedig ar egwyddorion 15 munud gwneud lleoedd mewn dinasoedd.

Bydd Strategaeth Adfywio newydd i gefnogi canolfannau ardal a chanolfannau lleol yn cyd-fynd â ffynonellau ariannu, megis y Rhaglen Trawsnewid Trefi a'r Gronfa Ffyniant Gyffredin, a bydd yn cydgysylltu cynlluniau a themâu ar draws y Cyngor.

Mae'r egwyddorion trosfwaol a fydd yn sail i gynlluniau unigol ar gyfer pob canolfan ardal a lleol yn cynnwys sicrhau arlwy manwerthu a lletygarwch cryf, ffyniannus a chynaliadwy; cysylltedd â rhwydwaith o deithio llesol neu lwybrau beicio ar wahân, llwybrau cerdded a thrafnidiaeth gyhoeddus, yn ogystal â gwelliannau i'r parth cyhoeddus.

Ein nod yw nodi rhestr o ganolfannau a phrosiectau yn y dyfodol, gyda gwella diogelwch cymunedol a gwneud y canolfannau yn groesawgar ac yn ddeniadol i ymweld â nhw, gan fod wrth wraidd ein mentrau adfywio yn y dyfodol.

Cwestiwn Atodol - y Cynghorydd Taylor

A gaf i wneud cais cynnar i Heol yr Eglwys Newydd fod ar y rhestr honno.

Mae gennym broblem wirioneddol bryderus gyda pharcio palmant yr hyn y gellir ei wneud i fynd i'r afael â pharcio palmant ar Heol yr Eglwys Newydd, cefais gar wedi'i wyrdroi tuag ataf a fy mab a oedd mewn cadair wthio ar Heol yr Eglwys Newydd heddiw. Mae nifer o gwynion wedi dod i law dros fisoedd lawer felly edrych i weld beth allwn ni ei wneud ar frys i fynd i'r afael â pharcio palmant ar Heol yr Eglwys Newydd.

Ateb - y Cyngorydd Thorne

Nid wyf yn ymwybodol bod problem parcio yno ac os oes gennych broblemau mae'n well ei godi gyda'r aelod cabinet y tu allan i'r Cyngor, ni allwch ddisgwyl i mi ateb y cwestiwn hwnnw yma.

Cwestiwn - y Cyngorydd Ali

Mae'n braf iawn gweld bod y gwaith ail-gladin wedi dechrau yn Fflatiau Lydstep. A oes gennych amserlen ar gyfer cwblhau'r gwaith ac, ar ôl ei gwblhau, a fydddech hefyd yn ystyried ail-enwi'r blociau unigol?

Ateb - y Cyngorydd Thorne

Ar ôl llawer o gynllunio ac ymarfer caffael helaeth, rwyf hefyd yn falch iawn bod y prosiect ail-gladin ar gyfer y 3 bloc yn Fflatiau Lydstep yng Ngogledd Llandaf wedi cychwyn yn dda.

Mae hwn yn brosiect arwyddocaol iawn a bydd yn cymryd peth amser i'w gwblhau; fodd bynnag, gallaf gadarnhau bod amserlenni cyflenwi prosiectau yn cael eu bodloni ar hyn o bryd.

Rhagwelir y bydd Bloc 1 yn cael ei gwblhau yn gynnar ym mis Ebrill 2023; ac yna Bloc 2 ganol Mehefin a Bloc 3 ddiwedd Gorffennaf y flwyddyn nesaf.

Nid oes cynlluniau ar hyn o bryd i ail-enwi'r blociau, ond byddwn yn hapus i drafod hyn ymhellach gydag aelodau'r ward. Byddem wrth gwrs eisiau cynnwys tenantiaid mewn unrhyw newid i enwau'r blociau.

Cwestiwn - y Cyngorydd Ali

Allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y prosiect peilot ar gyfer gwefrwyf cerbydau trydan ar lampau stryd?

Ateb - y Cyngorydd Wild

Mae'r syniad o'u cael nhw mewn lampau yn ymddangos yn weddol syml ond mae ychydig yn fwy cymhleth na hynny o ran y grid ac agweddau iechyd a diogelwch eraill felly rydym dim ond yn edrych i mewn i'r rheiny. Rwyf wedi cael gwybod mai'r cynllun yw y bydd 5 neu 10 yn mynd i mewn fel prawf yn ddiweddarach eleni yn yr hydref, ac wrth gwrs mae hynny ar ben y 59 sydd eisoes ar waith ac 20 arall yn dod i mewn hefyd felly dylai'r app gwefru yr ydych nawr yn dibynnu arno yn prysur llenwi ar draws Caerdydd gyda mwy o lefydd i'w ddefnyddio.

Cwestiwn Atodol – y Cyngorydd Dilwar Ali

Anghlywadwy oherwydd anawsterau technegol

Ateb - y Cyngorydd Wild

Rhaid i mi fod yn onest a nodi bydd y ffocws ar ardaloedd lle nad oes cymaint o dramwyfeydd o gwmpas a bydd gwir angen rhywbeth ar bobl os ydynt yn mynd i symud i gerbyd trydan yn y math hwnnw o ardaloedd preswyl trwm, felly byddwn yn disgwyl y bydd canol dinas yn gyntaf o ran y cyrhaeddiad, yn sicr yn edrych ar ei ehangu fel y maent yn ei wneud gyda mathau eraill o wefru ond ar gyfer y rhai stryd ar belyn lamp mae hynny'n debygol o fod yng nghanol y ddinas yn gyntaf.

Cwestiwn - Cyngorydd Ebrahim

A all yr Aelod Cabinet amlinellu'r hyn a gyflwynwyd gan ddatblygwyr yr arena fel cynllun i sicrhau bod pobl leol yn cael y cyfle, ac yn enwedig pobl ifanc, o'r cymunedau yn Butetown ac o amgylch yr arena newydd yn gallu cael mynediad i swyddi sy'n gysylltiedig â'r datblygiad, a beth mae'r cyngor yn ei wneud i wthio hyn ymhellach?

Ateb - y Cyngorydd Goodway

Rwy'n gwybod bod y cyngorydd yn gefnogwr enfawr o brosiect yr Arena, yn anad dim oherwydd ei fod yn cydnabod y cyfleoedd posibl y mae'n eu cyflwyno i bobl ifanc sy'n byw yn ei ward nad ydynt wedi elwa o'r datblygiadau enfawr sydd wedi digwydd o'u cwmpas ers gormod o amser. Rwy'n benderfynol y bydd hyn yn newid ac y bydd y prosiect Arena Dan Do newydd yn brosiect pwysig i Butetown, yn ogystal ag i Gaerdydd a'r rhanbarth.

Bydd y prosiect yn darparu Gwerth Ychwanegol Crynswth blynyddol o fwy na £100m, sy'n cymharu â'r £30m a ddarperir gan yr arena gyfredol. Bydd 2000 o swyddi yn cael eu creu yn ystod y cyfnod adeiladu ac mae angen tua 500 o swyddi i weithredu'r arena. Rwy'n gweithio gyda'r datblygwr i sicrhau bod pobl leol yn nodi ffyrdd y gall pobl leol fanteisio ar yr holl gyfleoedd gwaith hyn.

Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi sicrhau pecyn gwerth cymdeithasol o fuddion gan y datblygwr gydag amcangyfrif o werth o tua £5m. Mae hyn yn ddigynsail. Bydd hyn yn canolbwyntio ar ystod o fentrau i helpu pobl leol i weithio gydag amcangyfrif o werth o tua £2.5m a gwerth £300mil ychwanegol o fentrau sy'n canolbwyntio'n benodol ar gefnogi pobl ifanc o bob rhan o'r arc ddeheuol i gyflogaeth.

Cwestiwn – Y Cyngorydd Parry

Ym mis Chwefror eleni, ysgrifennais atoch yn holi am y bwriad i osod tai BISF yn Nhredelerch, ac fe ddywedoch chi fod cerbyd cyllido LIC (ARBED) wedi dod i ben a olygai fod y cynllun wedi arafu. Roeddech hefyd wedi dweud bod gofyn i chi gyflwyno "achos busnes" iddyn nhw ystyried ariannu'r cynllun. A allwch gadarnhau eich bod wedi cyflwyno'r achos busnes a beth yw canlyniad y cais hwnnw os gwelwch yn dda?

Ateb - y Cyngorydd Thorne

Gallaf gadarnhau bod achos busnes i ariannu'r cynllun i osod insiwleiddio waliau allanol i'r eiddo adeiladu anhraddodiadol hyn wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

Roedd swyddogion yn disgwyl ymateb ffurfiol i ddechrau erbyn diwedd yr wythnos ddiwethaf, ond, yn anffodus, nid oedd Llywodraeth Cymru yn gallu cwrdd â'r dyddiad cau hwn oherwydd rhywfaint o oedi gyda mewnbwn gan eu hymgyngorwyr allanol.

Mae swyddogion bellach wedi cael gwybod bod disgwyl penderfyniad fis nesaf.

Mae'r Cyngor yn cadw cysylltiad rheolaidd â swyddogion Llywodraeth Cymru ac mae'n parhau i ailadrodd pwysigrwydd datblygu'r cynllun hwn, a fydd yn gwella effeithlonrwydd ynni 153 o gartrefi yn Nhredelerch, a 99 o gartrefi yn Ystum Taf yn sylweddol.

Rwy'n falch o ddweud y bydd y gwelliannau arfaethedig yn cynnwys eiddo cyhoeddus a phreifat yn y ddwy ward hyn ac felly byddant o fudd i'r gymuned gyfan.

Cwestiwn Atodol - Y Cyngorydd Parry

A ydych chi'n credu y bydd hwn yn ateb cadarnhaol, a ydych chi'n disgwyl iddo fynd drwyddo a byddwn ni'n cael y gwaith adnewyddu hwn ar dai SEAL?

Ateb - y Cyngorydd Thorne

Rwy'n disgwyl iddo fod yn ateb cadarnhaol Jackie, ond ni allwch ddweud hynny nes i chi gael yr ateb. Cefais fy ngeni a'm magu mewn tŷ BISF, roedd fy mam pan oedd hi'n byw yno yn elwa o ôl-ffitio, maen nhw'n dai hyfryd, maint anhygoel ac maen nhw'n hyfryd pan maen nhw'n cael eu gwneud felly croesi bysedd fe gawn ni fe.

Cwestiwn – y Cyngorydd Derbyshire

A allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa i breswylwyr yn dilyn y tân ofnadwy yn y fflatiau ar Heol Greenway?

Ateb - y Cyngorydd Thorne

Gallaf gadarnhau bod bloc o 8 fflat yn Heol Greenway, Tredelerch wedi'i ddifrodi'n wael yn ddiweddar gan dân. Diolch byth, ni chafodd unrhyw un eu hanafu yn y digwyddiad.

Mae Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru wedi nodi bod y tân wedi cychwyn mewn sied yn y cwrw cymunedol a'i fod wedyn wedi lledu i do'r adeilad. Roedd pedwar o'r fflatiau yn cael eu meddiannu gan denantiaid y cyngor a gwerthwyd y gweddill eiddo a meddiannwyd hwy gan lesddeiliaid neu eu his-denantiaid.

Cynigiwyd llety brys i bawb; fodd bynnag, roeddent i gyd yn gallu aros gyda theulu neu ffrindiau yn y tymor byr.

Mae gwaith ar y gweill i ddod o hyd i lety arall ar gyfer tenantiaid y cyngor.

Eisoes mae dau denant wedi cael cynnig eiddo ac mae'r gweddill yn cael cymorth drwy'r broses ymgeisio, gyda'r nod o'u hailgartrefu cyn gynted â phosib. Cyngorwyd y lesddeiliaid i gysylltu â darparwr yswiriant y Cyngor a fydd yn rhoi gwybod iddynt am eu hopsiynau. Mae'r holl breswylwyr wedi cael cynnig cymorth gan y Gwasanaeth Opsiynau Tai ac maent yn ymwybodol bod cymorth pellach ar gael os oes angen.

Cwestiwn Atodol - y Cyngorydd Derbyshire

Yn dilyn ymlaen o hynny, mae llawer o'r trigolion yn poeni am fynediad at gymorth i ddisodli'r eiddo coll sydd gan lawer ohonynt ac fel y gwyddom nad yw pawb yn cael yswiriant cynnwys, a hyd yn oed pan fyddant yn gwneud ni allant bob amser gael y swm llawn, felly a allech chi wirio a yw swyddogion yn gallu rhoi cyngor i'r preswylwyr hyn ai peidio, neu a ydynt eisoes wedi rhoi cyngor ynghylch sut y gallant gael

mynediad i unrhyw beth fel cyllid a hefyd a ydych chi'n ymwybodol o sut y dechreuodd y tân.

Ateb - y Cynghorydd Thorne

Fel y dywedais, dechreuodd yn y sied, mae'n debyg bod y sied yn llawn deunyddiau fflamadwy gan gynnwys aerosol felly mae'n debyg ei fod wedi bod yn ymwneud â'r gwres ond byddaf yn cael adroddiad yn ôl ar hynny. O ran help i drigolion a gallaf ddeall bod yn rhaid bod yn ofidus iawn iddynt orfod gadael heb ddim byd o gwbl. Bydd y swyddogion yn gweithio ac wedi dweud eu bod yn gweithio gyda phawb, a bod cymorth yno ac mae'n debyg y byddai angen math gwahanol o gymorth ar bob unigolyn, felly bydd y swyddogion yno i'w cefnogi ac os gwelwch fod rhywun angen cymorth, cymorth nad yw'n ei gael, cysylltwch â ni.

Cwestiwn - y Cynghorydd Chowdhury

A wnaiff yr Aelod Cabinet dros Drafnidiaeth a Chynllunio Strategol, y Cynghorydd Dan De'Ath, ymuno â mi i longyfarch Ysgol Gynradd Radnor Treganna ar ei Gwobr Aur Ysgol Teithio Llesol, dim ond yr ail ysgol yng Nghymru i dderbyn yr anrhydedd hon, ac a wnaiff amlinellu cefnogaeth y cyngor y gall ddarparu i Ysgol Gynradd Radnor fel y gall rannu'r arfer gorau hwn ledled Caerdydd?

Ateb – Cynghorydd De'Ath

Roedd yn bleser pur ymweld â Radnor gyda chi a'r Cynghorydd Elsmore wythnos yn ôl i ddathlu'r llwyddiant gwych o ran sicrhau gwobr Aur Sustrans am brif ffrydio teithio llesol i ymarfer a diwylliant fel ysgol ac mae llawer o ddysgu ganddyn nhw mae ein tîm teithio llesol wedi ceisio ei rannu ond mae'r gwasanaeth y maen nhw'n ei ddarparu yn dangos i ysgolion eraill beth sy'n bosibl. Cymerodd Radnor eu cyfradd Teithio Llesol o 70% i 94% ac maent yn dal i fynd, ac maen nhw'n dal i wthio a dangos bod hyn yn gyraeddadwy gyda'r arweinyddiaeth gywir, ac rwy'n canmol eu pennaeth sy'n beicio i'r ysgol ei hun bob dydd ar feic ac i gynghorwyr lleol, y mae nifer ohonynt yn llywodraethwyr yn yr ysgol, i ddangos beth y gellir ei wneud gyda'r ewyllys cywir a'r ymdrech gywir.

49 : MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw faterion bryd.

50 : AELODAETH Y PWYLLGOR

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Cyngor i dderbyn enwebiadau a phenodi i'r swyddi gwag ar y Pwyllgor yn unol â dymuniadau Grwpiau'r Pleidiau.

51 : RHAGLEN CYFARFODYDD Y CYNGOR (AWST 2022 - MAI 2023)

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Cyngor:

- (1) cymeradwyo dyddiadau cyfarfod rhaglen y Cyngor Llawn ar gyfer mis Awst 2022 i fis Mai 2023 a nodir ym mharagraff 9 yr adroddiad hwn;

- (2) nodi'r amserlen arfaethedig o ddyddiadau cyfarfod y Cabinet yn ystod y cyfnod Awst 2022 i fis Mai 2023 ym mharagraff 10;
- (3) cymeradwyo calendr cyfarfodydd arfaethedig y Pwyllgor ar gyfer y cyfnod Awst 2022 – Mai 2023 yn Atodiad A (i'w gyhoeddi ar y ddalen ddiwygio); a
- (4) Dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd a Chadeiryddion y Pwyllgor, i wneud unrhyw newidiadau angenrheidiol i'r rhaglen dros dro o gyfarfodydd y gallai fod eu hangen.

52 : CWESTIYNAU YSGRIFENEDIG

Yn unol â Rheol 17 (f) Gweithdrefn y Cyngor, caiff y [Cwestiynau Ysgrifenedig](#) a dderbyniwyd i'w hystyried, a'r ymateb iddynt, eu cynnwys yn gofnod yng nghofnodion y cyfarfod.